

ΤΟ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ 2000 – 2004

2. Το πρόγραμμα ενός νέου σύμφωνου

Οι αλλαγές το πρόγραμμα στο νέο πολιτικό κύκλο - υλοποιούνται μια δραστήρια πολιτική για το λαό και για το λαό της χώρας μας. Η χώρα αυτή για μας προσαρμόζεται από τη στιγμή που στο λαό είναι η χώρα μας. Προς Βουλιαχτή να ομιλήσει.

Το ΠΑΣΟΚ στο πλαίσιο της, ανάγκης της κοινωνικής δημοκρατίας για την ανάπτυξη και την ανάπτυξη της χώρας για το λαό θέλουμε να οδοποιήσουμε τη χώρα για το λαό της χώρας να οδοποιήσουμε. Στη διάρκεια των 1980 με στόχο την κοινωνική αλληλεγγύη, την κοινωνική ομορφιά.

ΤΙ ΘΕΛΟΥΜΕ

1. Οι τέσσερις κρίσιμες εξελίξεις

Η χώρα μας βρίσκεται αντιμέτωπη με τέσσερις κρίσιμες εξελίξεις σε Εθνικό, Ευρωπαϊκό και Παγκόσμιο επίπεδο.

Η πρώτη κρίσιμη εξέλιξη αφορά στις μεγάλες πολιτικές επιλογές που θα καθοριστούν από τις εκλογές του Απριλίου. Οι εκλογές αυτές θα αναδείξουν την κυβέρνηση που θα οδηγήσει τη χώρα σ' ένα νέο αναπτυξιακό και κοινωνικό κύκλο. Πρακτικά αυτό σημαίνει, ότι θα καθορίσουν τις αξίες, τις επιλογές και τη μορφή της κοινωνίας μας στις αρχές του νέου αιώνα. Θα καθορίσουν το τι ισορροπίες θα κυριαρχήσουν μεταξύ οικονομικού και κοινωνικού στοιχείου, μεταξύ Αγοράς και Κοινωνίας, μεταξύ Ατομισμού και Αλληλεγγύης.

Η δεύτερη κρίσιμη εξέλιξη αφορά στην ένταξη στο ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα και στις πολλαπλές συνέπειες που αυτό συνεπάγεται όχι μόνο για την οικονομία, αλλά και για την κοινωνική και πολιτική ζωή του τόπου. Συνέπειες που δημιουργούν ένα πρωτόγνωρο κλίμα οικονομικής βεβαιότητας και εμπιστοσύνης μέσα στο οποίο θα πορευτεί στη συνέχεια η χώρα.

Η τρίτη κρίσιμη εξέλιξη αφορά στο φαινόμενο και στις συνέπειες της παγκοσμιοποίησης που σε συνδυασμο με την εξέλιξη της τεχνολογίας και ιδίως της πληροφορικής δημιουργεί νέες σχέσεις, νέα προβλήματα, νέα πολιτικά ερωτήματα και προκλήσεις στις οποίες πρέπει να δώσουμε απάντηση.

Τα τρία αυτά σημεία προσδιορίζουν και την τέταρτη κρίσιμη εξέλιξη, η οποία αφορά στο περιεχόμενο, στις αξίες της πολιτικής στη νέα αυτή φάση. Η νέα εποχή θα οδηγήσει τη χώρα στην ειημερία μόνο αν το οραμα που θα κυριαρχήσει σ' αυτήν είναι καθαρό, είναι κοινωνικό, είναι δημοκρατικό.

2. Το τριπτυχο ενός νέου οράματος

Οι - εκλογές το πέρασμα στο νέο ιστορικό κύκλο - χρειάζονται μια ξεκάθαρη προοπτική για το πού και πώς θα πορευτεί η κοινωνία μας. Η πορεία αυτή για μας προσδιορίζεται από την απάντηση στο πολύ απλό ερώτημα "Πού θέλουμε να φτάσουμε;"

Το ΠΑΣΟΚ συλλαμβάνοντας τις ανάγκες της κοινωνίας δημιούργησε ένα σφαιρικό και ολοκληρωμένο όραμα για το πού θέλουμε να οδηγήσουμε τη χώρα, για το ποιές αξίες θέλουμε να προωθήσουμε. Στη δεκαετία του 1980 με επίκεντρο την κοινωνική αλλαγή, την πολιτική συμφιλίωση,

το άνοιγμα σε όλο το βάθος της κοινωνίας και της ελληνικής περιφέρειας. Στη δεκαετία του 1990 με επίκεντρο την προετοιμασία της χώρας για τη συμμετοχή της στη νέα αρχιτεκτονική της Ευρώπης, την ισχυροποίηση της χώρας για την αντιμετώπιση των αλλαγών στην Ευρώπη, στα Βαλκάνια, στη νέα διεθνή οικονομία.

Σήμερα, με το βλέμμα στραμμένο προς τα εμπρός, το όραμά μας για την πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα για την Ελλάδα οριοθετείται από το τετράπτυχο:

Ανάπτυξη - Κοινωνική Ασφάλεια - Απασχόληση

3. Ο προοδευτικός χαρακτήρας των αναπτυξιακών μας επιλογών

Η ανάπτυξη αποτελεί για μας πρωταρχικό εργαλείο ως προς την πορεία στην οποία θέλουμε να οδηγήσουμε την Ελλάδα στα επόμενα χρόνια. Η ανάπτυξη για μας δεν εξαντλείται στο να πετύχουμε καποιους υψηλότερους ρυθμούς μεγέθυνσης του ΑΕΠ, ούτε καν στο να πετύχουμε απλώς τον αφηρημένο στόχο της σύγκλισης του βιοτικού μας επιπέδου με αυτό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το κέντρο βαρους για μας πέφτει στο περιεχόμενο που θα δώσουμε στην ανάπτυξη, στις αξίες που υλοποιούμε μέσα από την ανάπτυξη

Ανάπτυξη μπορεί να υπάρξει σε συντηρητική και σε προοδευτική εκδοχή. Έτσι, ο στόχος της ανάπτυξης μπορεί λεκτικά να αναφέρεται και από τις συντηρητικές ή άλλες δυνάμεις, αλλά υπάρχει μια θεμελιακή πολιτική διαφορά στην ποιότητα και το περιεχόμενο της ανάπτυξης, όπως την υλοποιούμε εμείς και όπως την βλέπουν άλλες πολιτικές δυνάμεις. Για μας, κρίσιμα σημεία αναφοράς της πολιτικής και των αξιών μας είναι το πώς θα πετύχουμε ανάπτυξη, ποιες κοινωνικές δυνάμεις θα βγουν οφέλημενες ή όχι, πώς μετεχει ο εργαζόμενος, ο αγρότης, ο συνταξιούχος, πόσο ανθεκτική και δυναμική είναι η διαδικασία που εξασφαλίζουμε, πόσο περιφερειακά ισόρροπη ή όχι είναι η ευημερία που δημιουργούμε, τι προοπτικές ανοίγουν για τη νεολαία, τις γυναίκες που θέλουν να εργαστούν, τους ανεργούς

Ανάπτυξη για μας είναι η διαδικασία δημιουργίας και κατανομής εισοδήματος, πλούτου, ευκαιριών, και προοπτικής που συστρατεύει όσο γίνεται ευρύτερα τμήματα της κοινωνίας, που δεν περιθωριοποιεί, που δεν εντείνει ανισότητες, που λειτουργεί δημιουργικά και συνολικά.

Μέσα σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης, εντεινόμενων ανισοτήτων, ανατροπής ισορροπιών που δημιουργούν οι νέες τεχνολογίες, διαρκών συγκρούσεων σε πολλά πεδία για τη δημιουργία και την κατανομή πλούτου και ευημερίας, εμείς, στην Ελλάδα, πρέπει να είμαστε σταθεροί. Να ξέρουμε πού

βαδίζουμε. πώς βαδίζουμε και γιατί βαδίζουμε έτσι.

Στις επικείμενες εκλογές όλο το περιεχόμενο της ανάπτυξης και οι αξίες που θα καθορίσουν τη μορφή της επόμενης δεκαετίας θα τεθούν στη ζυγαριά της κρίσης του ελληνικού λαού. Το αποτέλεσμα δεν θα είναι ουδέτερο. Θα σφραγίσει τα χαρακτηριστικά της ελληνικής κοινωνίας προς τη συντηρητική ή την κοινωνική κατεύθυνση.

Στρατηγικά εργαλεία της αναπτυξιακής πολιτικής μας είναι το μακροχρόνιο επενδυτικό μας πρόγραμμα για το 2000-2006 με πόρους περίπου 16 τρις δρχ., οι συνθήκες εμπιστοσύνης και σταθερότητας που δημιουργούνται από την ένταξή μας στη ζώνη Ευρώ, η διαρθρωτική μας πολιτική στον αγροτικό, στο βιομηχανικό, τον τραπεζικό τομέα, στην τεχνολογία, στις υπηρεσίες, η περιφερειακή μας πολιτική, οι θεσμικές αλλαγές, οι διασυνδέσεις τις οποίες εμείς δημιουργούμε μεταξύ ανάπτυξης και εκπαίδευσης, μεταξύ απασχόλησης, Κοινωνικού Κράτους και Δημοκρατίας.

Επιπλέον, όμως, το 2000 αποτελεί μια χρονιά, κατά την οποία και οι αλλαγές στις εξωτερικές σχέσεις μας θα υποβοηθήσουν την αναπτυξιακή διαδικασία. Οι νέες συνθήκες σταθερότητας και οι προοπτικές στο εξωτερικό περιβάλλον στην περιοχή μας ανοίγουν ένα νέο μεγάλο κεφάλαιο για την πορεία της χώρας.

Δημιουργήθηκαν προϋποθέσεις, οι οποίες εφόσον αξιοποιηθούν σωστά από όλες τις πλευρές μπορούν να εξασφαλίσουν ένα κλίμα ομαλότητας, ένα αίσθημα ασφάλειας και συνθήκες συνεργασίας στην περιοχή. Η σημασία μιας τέτοιας αλλαγής θα είναι πολύ σοβαρή για την οικονομία και τη θέση της χώρας τόσο στην ευρύτερη περιοχή, όσο και συνολικά στην Ευρώπη.

4. Η ασφάλεια της κοινωνίας μας σε συνθήκες παγκοσμιοποίησης

Η Κοινωνική Ασφάλεια αποτελεί τη δεύτερη μεγάλη πολιτική μας επιλογή για την επόμενη δεκαετία. Στην πορεία αυτή δεν ξεχάμε ότι έχουμε ένα διμέτωπο αγώνα. Το ένα μέτωπο είναι η σύγκλιση, ο μετασχηματισμός, η ανάπτυξη, οι προοπτικές μιας ισχυρής Ελλάδας.

Το δεύτερο μέτωπο είναι το μέτωπο των αδυνάμων, εκείνων που πρέπει να βοηθηθούν για να μη μείνουν έξω από τους καρπούς της προόδου. Το ενδιαφέρον μας είναι στραμμένο στους άνεργους, στους εργαζόμενους που μοχθούν μέσα στην αβεβαιότητα και με χαμηλές αμοιβές και βεβαίως την αγροτική Ελλάδα, ιδιαίτερα τις μειονεκτικές, απόμακρες και ορεινές περιοχές.

Για το λόγο αυτό, η πολιτική μας περιείχε συστηματικά το στοιχείο της αναδιανομής εισοδημάτων και πλούτου προς την κατεύθυνση μιας πιο ισόρροπης και δίκαιης κοινωνίας.

Θεωρούμε ότι η απελευθέρωση των αγορών, η παγκοσμιοποίηση, η παραγωγική αναδιάρθρωση και η τεχνολογική αλλαγή αποτελούν κινητήριες δυνάμεις της ανάπτυξης. Ταυτόχρονα δημιουργούν κινδύνους και αστάθειες στις κοινωνικές σχέσεις. Οι παραγωγικές και κοινωνικές σχέσεις δεν μπορεί να κλυδωνίζονται περιοδικά από ανεξέλεγκτα στοιχεία και φαινόμενα που ανατρέπουν κεκτημένα, θυσίες, προοπτικές. Που οδηγούν κοινωνικά στρώματα στο αδιέξοδο, στο άγνωστο. Που δημιουργούν αβεβαιότητες για θεμελιακά κοινωνικά δικαιώματα, όπως η απασχόληση, το εισόδημα, η αξιοπρέπεια, η συμμετοχή στη γενική ευημερία.

Ρόλος του Κράτους και της κυβέρνησής μας είναι να κατανοήσει το νέο περιβάλλον και τη δυναμική των πραγμάτων. Να θέσει εγκαίρα τους κανόνες εκείνους που θα διασφαλίζουν τους κοινωνικούς και πολιτικούς στόχους που η δική μας ιδεολογία και πολιτική εκφράζει.

Η ενσωμάτωση σε ένα μεγάλο και ισχυρό διεθνή νομισματικό πόλο, με σταθερούς κανόνες παιχνιδιού, θα εντείνει τη σταθερότητα και την εμπιστοσύνη στην πολιτική διαχείριση της οικονομίας. Το στοιχείο αυτό μπορεί να μην καθαρά οικονομικό, οι οικονομικές του επιπτώσεις όμως είναι εξαιρετικά σημαντικές. Η σταθερότητα και η εμπιστοσύνη στην πορεία της χώρας, την οικονομική και συνολικότερη πολιτική θα αυξηθούν σημαντικά. Ήδη τα τελευταία τέσσερα χρόνια αυτό έχει γίνει. Ο ελληνικός λαός θα γνωρίζει ότι δεν πρόκειται να υπάρξουν ανατροπές είτε για λόγους μικροπολιτικούς, είτε προεκλογικούς, είτε ακόμα και λόγω αδυναμιών κυβερνητικής διαχείρισης ή ειδικών σκοπιμοτήτων. Κι αυτό είναι ένα στοιχείο καθοριστικό για την ομαλή και δυναμική αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας.

Εμπιστοσύνη και σταθερό κοινωνικό περιβάλλον αποτελούν για μας, για τις αξίες μας, αυτοτελείς στόχους για τον Έλληνα πολίτη. Ταυτόχρονα αποτελούν και μείζονες προϋποθέσεις, βασικά εργαλεία για να οικοδομήσουμε στη χώρα μας το αναπτυξιακό και κοινωνικό μοντέλο που οραματιζόμαστε.

Η οικονομική ευημερία είναι για μας αρρηκτα δεμένη με την κοινωνική βεβαιότητα, την εμπιστοσύνη στους θεσμούς. Είναι το στοιχείο που διαφοροποιεί την πολιτική μας τόσο από συντηρητικές, όσο και απο ουτοπικές και επιπλάστες επύλογες. Ζητάμε ν' αλλάξουμε την πραγματικότητα, σε πλαίσια εφικτά, στα οποία το στοιχείο της συναινεσης θα είναι καθοριστικό. Στα οποία οι ισχυρές συγκρουσιακές καταστάσεις, - καταστάσεις που μπλοκάρουν την πρόοδο - θα έχουν, ει δυνατόν, μηδενικό βάρος.

Εμπιστοσύνη οικοδομείται όταν ισχύουν σταθεροί κανόνες κοινωνικής αλληλεγγύης και συμμετοχής, όταν υπάρχει εγγύηση του ισχυρού συνόλου για το αδύναμο άτομο, για συλλογικές αξίες και στόχους.

5. Οι τρεις βασικές στρατηγικές

Οι επιλογές αυτές, στο πολιτικό πεδίο μεταφράζονται στις εξής στρατηγικές:

- Στρατηγική απασχόλησης, με δημιουργία τόσων νέων θέσεων εργασίας που όχι μόνο να απορροφούν τη νέα προσφορά εργασίας, αλλά και να μειώνουν την ανεργία που υποσκάπτει τα θεμέλια της κοινωνίας μας.
- Στρατηγική δημόσιας εκπαίδευσης, με στόχο τη διαμόρφωση νέων ανθρώπων που να μπορούν να ανταποκριθούν στα νέα δεδομένα της τεχνολογίας και της γνώσης, να οικοδομήσουν με εμπιστοσύνη το μέλλον τους, να αποτρέψουν το φάσμα της μιζέριας, των συγκρούσεων, του στείρου τοπίου που δημιουργεί η οπισθοδρόμηση, η αδυναμία να υποκαταστήσει κανείς το τυχαίο από το οργανωμένο σε ότι αφορά την οικοδόμηση του μέλλοντός του.

Εκπαίδευση, πληροφόρηση-γνώση, ανάπτυξη, τεχνολογικός εκσυγχρονισμός αποτελούν τους άξονες γύρω από τους οποίους θα στηρίζουμε την πολιτική μας για την απασχόληση. Στη νέα αυτή φάση, στην οποία και ο διεθνής ανταγωνισμός γίνεται όλο και πιο έντονος, ο κάθε πολίτης δικαιούται να βρει τη θέση του στην κοινωνική και παραγωγική διαδικασία. Δικαιούται να συμμετέχει στα οφέλη του εκσυγχρονισμού, της προόδου, της ανόδου του βιοτικού επιπέδου. Αν η κοινωνία δεν πετυχεί στο στόχο αυτό, κάθε άλλη επιτυχία στην οικονομία θα είναι ελλιπής.

Η μορφή της Δημοκρατίας μας προσδιορίζεται καθοριστικά από την επιτυχία μας στα μέτωπα της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, της ανισότητας και του αποκλεισμού.

- Στρατηγική κοινωνικής πολιτικής στους χώρους της υγείας, της πρόνοιας, της κοινωνικής ασφάλισης. Ο ισχυρότερος μοχλός της κοινωνικής μας πολιτικής είναι η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός της οικονομίας μας και του δημόσιου τομέα. Οι αλλαγές αυτές δημιουργούν πλεονασματα ή εξοικονομούν πόρους που στηρίζουν την κοινωνική πολιτική.

Το γενικό πολιτικό πλαίσιο

Η μετάΟΝΕ
εποχή

Το 2000 είναι ένα πραγματικό ορόσημο για την Ελλάδα. Συμβολίζει την Ελλάδα που πετυχαίνει τους στόχους της, την ισχυρή και ισότιμη Ελλάδα που εντάχθηκε στον σκληρό πυρήνα του Ευρωπαϊκού γίνεσθαι της ΟΝΕ, μ' ό,τι αυτό σημαίνει για κάθε Έλληνα και κάθε Ελληνίδα αλλά και για την εθνική οικονομία συνολικά.

Το τρίπτυχο «σταθεροποίηση – ανάπτυξη – κοινωνική προστασία» που συνόψισε την στρατηγική της περιόδου 1993 – 2000 οδήγησε σε ένα μεγάλο επίτευγμα. Την ένταξη στην ΟΝΕ χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς, με αύξηση των κοινωνικών δαπανών, με επέκταση του κοινωνικού κράτους, με πλήρη αξιοποίηση των πόρων του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Τώρα, το 2000 σηματοδοτεί την έναρξη της μετάΟΝΕ εποχής, μιας εποχής νέων προκλήσεων, νέων ευκαιριών, νέων δυνατοτήτων.

Η Ελλάδα της νέας αυτής εποχής είναι η Ελλάδα της ανάπτυξης, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της απασχόλησης.

Για πρώτη ίσως φορά το παρόν προβάλλεται τόσο έντονα στο μέλλον. Το ΠΑΣΟΚ οργανώνει και σχεδιάζει το μέλλον αυτό πατώντας γερά στο έργο του, αλλά και στις ιδέες, τις αρχές και τις αξίες που μας εμπνέουν: Τη Δημοκρατία, τις πολιτικές ελευθερίες και το κράτος δικαίου, την κοινωνική αλληλεγγύη και συνοχή, την πλήρη απασχόληση.

Στόχος μας και σύνθημά μας είναι το δίπτυχο: Πρώτα η Ελλάδα – Πρώτα ο Πολίτης.

- Η περίοδος 2000 – 2004 ανοίγει τις πύλες του επόμενου αιώνα:

- Η Ελλάδα αρχίζει την πορεία της μέσα στην ΟΝΕ

Ευκαιρίες

και

Προκλήσεις

- Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 και η Πολιτιστική Ολυμπιάδα δίνουν ρυθμό, τόνο και συγκεκριμένο ορίζοντα στις προσπάθειές μας.
- Τα 15 τρις του Γ' ΚΠΣ προσφέρουν την ευκαιρία αλλά και την πρόκληση για την ολοκλήρωση των υποδομών.
- Τα 45 τρις του κοινωνικού προϋπολογισμού επιτρέπουν την ολοκλήρωση όλων των κοινωνικών δικτύων αλληλεγγύης και συνοχής.
- Τα 9 τρις για την χρηματοδότηση της ελληνικής Γεωργίας επιτρέπουν την αναδιάρθρωση και τη στροφή της σε πολιτικές ποιότητας που καθιστούν τα επώνυμα ελληνικά αγροτικά προϊόντα μακροπρόθεσμα ανταγωνιστικά σε διεθνές επίπεδο.

Εκπαίδευση και Απασχόληση οι μεγάλες προτεραιότητες

- Η ισχυρή και ισότιμη Ελλάδα είναι έτοιμη να κινηθεί μέσα στο νέο διεθνές περιβάλλον, να ζήσει στην εποχή της κοινωνίας της πληροφορίας και της ψηφιακής οικονομίας της γνώσης. Είναι έτοιμη να διαχειριστεί το πιο κρίσιμο και σημαντικό κεφάλαιο που υπάρχει, το κεφάλαιο της γνώσης και της καινοτομίας, το «νοητικό κεφάλαιο».

Δύο είναι οι μεγάλες προτεραιότητες της νέας αυτής εποχής: η εκπαίδευση και η απασχόληση

Στρατηγική εθνικής ανταγωνιστικότητας

- Η ισχυρή και ισότιμη Ελλάδα οφείλει και μπορεί να συγκροτήσει μια στρατηγική Εθνικής ανταγωνιστικότητας. Μία στρατηγική ανάδειξης των σχετικών συγκριτικών μας πλεονεκτημάτων σ' όλους τους τομείς. Τομείς «συμβατικούς» όπως η γεωργία, ο τουρισμός, το πολιτιστικό απόθεμα, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Αλλά και τομείς που αναδεικνύει η κοινωνία της πληροφορίας.

Κοινός παρανομαστής όλων αυτών των δυνατοτήτων είναι η ποιότητα και η καινοτομία ως μέθοδο οργάνωσης της παραγωγής.

Μέσα στη νέα αυτή εποχή, η Ελλάδα ξεκινά από την καλύτερη δυνατή αφετηρία και ανταγωνίζεται με ίσους όρους.

Αν η χώρα μας εμφάνιζε πάντοτε υστερήσεις σε σχέση με το βιομηχανικό μοντέλο ανάπτυξης, αυτό δεν ισχύει για το μεταβιομηχανικό μοντέλο ανάπτυξης.

Μέσα στο νέο αυτό μοντέλο, πολλά «έμφυτα» στοιχεία της ελληνικής παραγωγικής δομής και της ελληνικής κοινωνίας μετατρέπονται σε συγκριτικά πλεονεκτήματα.

- Αυτή η πολιτική εθνικής ανταγωνιστικότητας αφορά το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας, την «ακέραιη κοινωνία» των τρίτων και όχι των δύο τρίτων.

Ολοκληρωμένο

και λειτουργικό

κοινωνικό

κράτος

Το νέο μοντέλο ανάπτυξης στην Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα βαδίζει παράλληλα και ταυτόχρονα με το ολοκληρωμένο και λειτουργικό και κοινωνικό κράτος

που αξιοποιεί και κατανέμει δίκαια το κοινωνικό πλεονασμα, ένα κοινωνικό κράτος που σχηματίζει ένα Δίκτυο Ασφάλειας για κάθε Έλληνα και κάθε Ελληνίδα, ένα Κοινωνικό Κράτος που δείχνει το ενδιαφέρον και τη μεριμνα του, ατομικά και εξατομικευμένα για κάθε πολίτη.

- Η τετραετία 2000 – 2004 είναι και η τετραετία της αναθεώρησης του Συντάγματος. Ανοίγει έτσι η ιστορική δυνατότητα να διαμορφωθεί στο επίπεδο του ίδιου του Συντάγματος το κράτος του 21^{ου} αιώνα. Ένα λειτουργικό κράτος στην υπηρεσία του πολίτη. Ένα σύγχρονο κράτος δικαίου που σέβεται και θωρακίζει τον πολίτη. Ένα σύνταγμα που ανανεώνει το κοινοβουλευτικό σύστημα και το δημόσιο βίο, που περιβάλλει με νέες εγγυήσεις διαφάνειας την κοινωνία των πολιτών.

Κράτος στην

υπηρεσία του πολίτη

Για το ΠΑΣΟΚ η αναθεώρηση του Συντάγματος είναι η υπέρτατη στιγμή ιστορικής και πολιτικής ευθύνης. Στόχος μας είναι να επιτευχθεί μια ευρεία αλλά και συναινετική αναθεώρηση. Πρότασή μας προς τα κόμματα της αντιπολίτευσης είναι

– και στη επόμενη Βουλή – η σύναψη μίας συνταγματικής συμφωνίας που να εκφράζει όλους τους Έλληνες και όλες τις Ελληνίδες.

Ελλάδα με διεθνές κύρος

▪ Αυτή η Ελλάδα, η ισχυρή και ισότιμη Ελλάδα, είναι ταυτόχρονα και η Ελλάδα της Ειρήνης, της σταθερότητας, της συνεργασίας των λαών, της ανασυγκρότησης των Βαλκανίων.

Μια Ελλάδα με διεθνές κύρος που υπερασπίζεται τα κυριαρχικά της δικαιώματα, μετέχει ισότιμα στο Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, αξιοποιεί όλες τις περιφερειακές της δυνατότητες.

Η Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα αγκαλιάζει όλους του πολίτες της και σέβεται κάθε πρόσωπο που βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις.

• Η Ελλάδα του νέου αιώνα είναι μία Ελλάδα που διασφαλίζει <u>διαρκώς ευκαιρίες για όλους</u>. Ευκαιρίες στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στην επιχειρηματικότητα, στην κοινωνική φροντίδα.
• Μια Ελλάδα που απαιτεί και προϋποθέτει τη συμμετοχή, τη συνεργασία και την <u>κοινή δράση όλων μας</u>.
• Μια Ελλάδα που στηρίζει, ενισχύει και <u>προστατεύει όλους εκείνους που έχουν ανάγκη</u>.
• Πρώτα η Ελλάδα!

Πρώτα η
Ελλάδα
-
Πρώτα ο Πολίτης

- Το ΠΑΣΟΚ βαδίζει στις εκλογές την 9^η Απριλίου του 2000 με βάση το έργο του, τα πεπραγμένα του, τον πλούσιο απολογισμό του.
Το ΠΑΣΟΚ βαδίζει στις εκλογές την 9^η Απριλίου οργανώνοντας το μέλλον. Με νέες ιδέες, νέες προτάσεις, με ένα συγκροτημένο και υπεύθυνο σχέδιο για την χώρα, όλες τις περιφέρειες, όλους τους τομείς της οικονομίας, όλους τους χώρους κοινωνικής δράσης.

- Το Κυβερνητικό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ για την περίοδο 2000 – 2004 είναι ένα συμβόλαιο με το μέλλον. Ένα συμβόλαιο που συνάπτουν όλες οι Ελληνίδες και όλοι οι Έλληνες χωρίς καμία εξαίρεση.
- Το ΠΑΣΟΚ εκφράζει το γενικό συμφέρον του Ελληνικού λαού με τρόπο δίκαιο και ισορροπημένο. Μόνο έτσι το γενικό συμφέρον γίνεται η σύνθεση του ατομικού συμφέροντος, των προσωπικών αναγκών και των προσδοκιών κάθε πολίτη.
- Πρώτα η Ελλάδα – Πρώτα ο Πολίτης.

1. Το νέο μοντέλο ανάπτυξης: προς μια σύγχρονη και ανταγωνιστική οικονομία

I. Νέα πραγματικότητα, νέες πολιτικές

Η νέα χιλιετία βρίσκει τη χώρα μας αντιμέτωπη με ριζικές αλλαγές στη διεθνή οικονομία. Η λεγόμενη βιομηχανική εποχή βαίνει προς το τέλος της και στη «νέα οικονομία» που διαμορφώνεται, η γνώση, οι δεξιότητες, η τεχνολογία, η ευελιξία στην παραγωγή, η ανάδειξη νέων δυναμικών βιομηχανικών προϊόντων και υπηρεσιών συνιστούν τους βασικούς μοχλούς της οικονομικής ανάπτυξης.

Η τεχνολογία και η παγκοσμιοποίηση αλλάζουν τη φύση του διεθνούς ανταγωνισμού. Παράλληλα, αυξάνονται και οι πιέσεις για προσαρμογή και αναδιάρθρωση των επιμέρους οικονομιών, πιέσεις οι οποίες πολλές φορές θίγουν τους εργαζόμενους και καθιστούν τις επιχειρήσεις περισσότερο ευάλωτες στο διεθνή ανταγωνισμό.

Σε αυτό το ταχύτατα εξελισσόμενο σκηνικό, χρειαζόμαστε **νέες πολιτικές** προσαρμοσμένες στα νέα δεδομένα. Τα οφέλη για τις οικονομίες και τις κοινωνίες στη «νέα εποχή» ανήκουν στους πρωτοπόρους. Απαιτούνται ρήξεις με παρωχημένες πολιτικές, νέες μέθοδοι και νέα εργαλεία παρέμβασης. Απαιτούνται πολιτικές για τη δημιουργία μιας ανοιχτής και ανταγωνιστικής οικονομίας, στηριγμένης στην αποδοχή της ανάγκης για διαρκή προσαρμογή, συναίνεση, αλλά και διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

Βασικό στοιχείο της νέας πραγματικότητας είναι ο **νέος ρόλος του κράτους και της δημόσιας πολιτικής** σε ένα περιβάλλον που απαιτεί και ευνοεί παράλληλα, τη συνεργασία ανάμεσα στο δημόσιο, και τον ιδιωτικό τομέα. Ταυτόχρονα δε, αξιοποιεί τη δυναμική της Κοινωνίας των Πολιτών, που συγκροτεί το λεγόμενο «τρίτο» τομέα. Ο ιδιωτικός τομέας και ιδιαίτερα οι νέες μορφές δραστηριότητας, είναι η κύρια πηγή δημιουργίας πλούτου, αλλά και απασχόλησης. Γι' αυτό και πρέπει να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα, καθώς και η δημιουργία των συνθηκών εκείνων που ευνοούν τη δημιουργία και την άνθηση νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Ο ρόλος του κράτους και της δημόσιας πολιτικής παραμένει εξαιρετικά σημαντικός, αλλά είναι και διαφορετικός από το παρελθόν. Είναι αυτός του κράτους που προωθεί προσαρμογές στην οικονομία και την κοινωνία, διαφυλάσσει τον ανταγωνισμό στις αγορές, ενισχύει την καινοτομία και την έρευνα, επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό,

διαφυλάσσει τα συμφέροντα των εργαζομένων και τα δικαιώματα των πολιτών, νοιάζεται για τους άνεργους και επενδύει στη γενιά που έρχεται. Το κράτος υπάρχει όπου χρειάζεται και όχι απλώς όπου μπορεί.

II. Ανάπτυξη, κοινωνική αλληλεγγύη, απασχόληση: οι τρεις πυλώνες της οικονομικής και κοινωνικής μας πολιτικής

Η ελληνική οικονομία είναι έτοιμη να συμμετάσχει ισότιμα στη νέα εποχή που σηματοδοτεί η ένταξη στην ΟΝΕ, ακριβώς γιατί τα τελευταία χρόνια έχει προχωρήσει ουσιαστικά ο παραγωγικός και αναπτυξιακός μετασχηματισμός της. Η οικονομική πολιτική της **σταθεροποίησης, της ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής** που εφαρμόσαμε την περίοδο 1994 – 2000 έχει αποδώσει καρπούς. Με τις επιδόσεις των τελευταίων ετών, η ελληνική οικονομία έχει μπει πλέον σε τροχιά υψηλής ανάπτυξης, χαμηλού πληθωρισμού, μακροπρόθεσμης δημοσιονομικής και μακροοικονομικής ισορροπίας.

Η ένταξη στην ΟΝΕ είναι επίτευγμα του ελληνικού λαού και ιδίως των ευρύτερων στρωμάτων της ελληνικής κοινωνίας. Η οικονομική πολιτική που ακολουθήσαμε μετά το 1993 δεν στηριχτηκε στη συρρίκνωση των πραγματικών εισοδημάτων των μισθωτών και συνταξιούχων, όπως έγινε την περίοδο 1990-1993. Αντίθετα, ακολούθησε εναν αρμονικό συνδυασμό όλων των διαθέσιμων μέσων πολιτικής, με έμφαση στην παταξη της φοροδιαφυγής, στη διεύρυνση της φορολογικής βάσης, στη μείωση των καταναλωτικών δαπανών του δημοσίου, στην ταχύτατη αύξηση των επενδύσεων, στην ενίσχυση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων και στην προώθηση διαρθρωτικών αλλαγών.

Η δημοσιονομική εξυγίανση, η πτώση του πληθωρισμού και η συναλλαγματική σταθερότητα, αποτέλεσαν τους κρίσιμους παράγοντες που διαμόρφωσαν ένα οικονομικό περιβάλλον που ευνόησε τις επενδύσεις, κινητοποίησε το παραγωγικό δυναμικό της χώρας, αύξησε την απασχόληση και τελικά συνέβαλε αποφασιστικά στους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης των τελευταίων ετών. (Βλέπε : Παράρτημα – Δείκτες)

Πατώντας στις στέρεες βάσεις που εμείς θέσαμε, μπορούμε να ατενίσουμε το μέλλον με αισιοδοξία. Με την Ελλάδα πλήρες, πλέον, μέλος της Οικονομικής και Νομισματικής

Ενώσης, τα δυσκολότερα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας που σχετίζονται με την οικονομική σταθερότητα έχουν εξαλειφθεί. Μπορούμε έτσι να δώσουμε ακόμη περισσότερη έμφαση στην ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την απασχόληση μέσα στο πλαίσιο που οριοθετείται από τις δημοσιονομικές απαιτήσεις της ΟΝΕ.

Τα αποτελέσματα της οικονομικής μας πολιτικής

- **Ταχύτεροι ρυθμοί ανάπτυξης:** Ο ρυθμός ανάπτυξης το 1993 ήταν αρνητικός (μείον 1,7%). Κατά την περίοδο 1989-1993 ο μέσος ρυθμός ήταν μόλις 0,6%, ενώ από το 1974 μέχρι και το 1993, ήταν μόλις 1,5%. Σήμερα έχουμε ρυθμό 3,5%, άρα περίπου εξαπλάσιο της αμέσως προηγούμενης περιόδου της Νέας Δημοκρατίας. Τα έτη 2000 και 2001 αναμένεται μάλιστα να ενισχυθεί ο ρυθμός ανάπτυξης κατά 3,8% και 4,1% αντίστοιχα.
- **Δημοσιονομική εξυγίανση:** το έλλειμμα μειώθηκε από 13,8% του ΑΕΠ το 1993 σε 1,5% του ΑΕΠ το 1999 και επιτεύχθηκε έτσι η δημοσιονομική σύγκλιση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ μειώθηκε από 112% σε 105% (1999) σε διάστημα δηλαδή 5 ετών, αναστρέφοντας την ανοδική τάση που επικρατούσε για μια 15ετία. Την ενίσχυση των θετικών εξελίξεων εγγυάται το πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα του προϋπολογισμού, 7% περίπου για το 1999.
- **Σταθεροποίηση των τιμών:** μείωση του πληθωρισμού από 14,4% το 1993 σε 2,1% το 2000, ο χαμηλότερος ρυθμός πληθωρισμού δηλαδή της τελευταίας εικοσιπενταετίας, με αποτέλεσμα την ουσιαστική διαφύλαξη του πραγματικού εισοδήματος των εργαζομένων.
- **Εξυγίανση της οικονομίας:** μείωση των επιτοκίων για κεφάλαια κίνησης από 28%-30% στο 12%-13% σήμερα, με αποτέλεσμα να ανακουφίζονται μικροί και μεσαίοι επιχειρηματίες που στηρίζονταν σε τραπεζικό δανεισμό. Χιλιάδες νέα ζευγάρια αποκτούν για πρώτη φορά τη δυνατότητα να πάρουν δάνειο για αγορά στεγής αφού τα επιτόκια στεγαστικών δανείων αναμένεται να αποκλιμακωθούν κάτω από το 6%. Τέλος, τα επιτόκια των καταναλωτικών δανείων αποκλιμακώνονται ήδη και αναμένεται να φτάσουν στο 12%. Με την προσέγγιση στην ΟΝΕ, τα επιτόκια θα μειωθούν στο επόμενο διάστημα γύρω στο 7%.

- **Νέες προοπτικές:** Κάθε μονάδα χαμηλότερο επιτόκιο στα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου εξοικονομεί περίπου 150 δισ δραχμές. Άρα, με την ένταξη στην ONE, θα έχουμε ένα πρόσθετο κονδύλι άνω των 600 δισ για την οικοδόμηση του Νέου Κοινωνικού Κράτους, που θα διατεθεί για τους ανέργους, τους χαμηλοσυνταξιούχους, τις εργαζόμενες μητέρες, το ΕΣΥ και την εκπαίδευση.
- **Αύξηση μισθών:** Τα πραγματικά εισοδήματα αυξήθηκαν κατά 2,5% - 3% το χρόνο την προηγούμενη πενταετία, με αποτέλεσμα η σωρευτική αύξηση 1995 - 99 να είναι γύρω στο 15 % ενώ κατά την περίοδο 1990-1993 είχαν μειωθεί κατά 3,3% το χρόνο. Το διαθέσιμο εισόδημα μετά τους φόρους αυξήθηκε και αυτό κατά 1,7% το χρόνο, ενώ την περίοδο 1990-1993 μειώθηκε κατά 3,6% το χρόνο. Το μερίδιο της αμοιβής εργασίας στο ΑΕΠ βελτιώθηκε από 35,7% το 1993 σε 38,6% το 1998.
- **Διαρθρωτικές προσαρμογές και ανάπτυξη:** Η βιομηχανική παραγωγή ανακάμπτει με 5%, σε σχέση με μηδενικούς ρυθμούς κατά την προηγούμενη 15ετία, και μείωση 3,2% το 1993. Όλοι οι τομείς της οικονομίας ανέκαμψαν, αναπτύσσονται, εκσυγχρονίζονται. Ιδιαίτερα στον τραπεζικό τομέα, στην ενέργεια, στις επικοινωνίες, στις μεταφορές, οι εξελίξεις είναι ραγδαίες. Οι ιδιωτικοποιήσεις τραπεζών, η μετοχοποίηση δημοσίων οργανισμών, οι εξυγιάνσεις ζημιωγόνων επιχειρήσεων εισάγουν ιδιωτικά κεφάλαια σε κρίσιμους τομείς. Το συνολικό ποσό που εισπράχθηκε στη διετία 1998 - 1999 είναι 1,7 τρις δρχ. από τα μεγαλύτερα στην Ευρώπη και πολλαπλάσιο της περιόδου 1990-93.
- **Εκσυγχρονισμός της κεφαλαιαγοράς:** Πραγματοποιήθηκε, τα τελευταία χρόνια, μεγάλη προοδος στον εκσυγχρονισμό της κεφαλαιαγοράς και τη στήριξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Από το 1999 λειτουργεί και το χρηματιστήριο παραγώγων.
- **Μεταρρυθμίσεις στο φορολογικό σύστημα:** Αναμορφώνουμε το σύστημα με κύριο στόχο την ελάφρυνση των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών τάξεων. Μετά τη μείωση των εμμέσων φόρων και την πρόσφατη φορολογική μεταρρύθμιση, η φορολογία εισοδήματος γίνεται περισσότερο δίκαιη και κοινωνικά ευαίσθητη.

III. Πολιτικές για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας

Οι αναπτυξιακές προοπτικές της ελληνικής οικονομίας στη ζώνη του Ευρώ διαγράφονται ιδιαίτερα θετικές. Σύμφωνα με τις μακροπρόθεσμες προβλέψεις διεθνών οργανισμών, η ελληνική οικονομία, με ρυθμό ανάπτυξης που θα κυμαίνεται στο 4% κατά μέσο όρο θα είναι, μετά την Ιρλανδία, η δεύτερη σε ρυθμούς ανάπτυξης χώρα-μέλος της ζώνης του Ευρώ.

Η οικονομική μας πολιτική στις αρχές του 21ου αιώνα θα σηματοδοτηθεί από:

- **Εδραίωση του σταθερού μακροοικονομικού πλαισίου**, με σταθεροποίηση του πληθωρισμού και των ελλειμμάτων στα σημερινά χαμηλά επίπεδα. Καθοριστικό ρόλο θα διαδραματίσουν τα χαμηλότερα επιτόκια, τα οποία θα συγκλίνουν στα επίπεδα των αντιστοιχών επιτοκίων της ζώνης του Ευρώ. Η μείωση θα συμβάλει στην αύξηση των επενδύσεων, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ιδιωτικού τομέα, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, και τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης των στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων. Εξοικονομούνται έτσι σημαντικά ποσά για την κοινωνική πολιτική και την διαφύλαξη της κοινωνικής συνοχής.
- **Αυξημένους πόρους από το Τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (ΚΠΣ)**. Οι πόροι αυτοί, των 15,7 τρις δραχμών οι οποίοι εξασφαλίστηκαν μετά από πολυμηνή και σκληρή διαπραγμάτευση που κορυφώθηκε στο Συμβούλιο Κορυφής του Βερολίνου, θα συμβάλλουν καθοριστικά στην ανάπτυξη και ολοκλήρωση των υποδομών της χώρας. Ακόμα σημαντικότερη είναι, όμως, η συμβολή τους στην μόνιμη αύξηση της παραγωγικότητας και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μετά την ολοκλήρωση των έργων υποδομής.
- **Ολοκλήρωση του προγράμματος διαρθρωτικών αλλαγών**. Το πρόγραμμα αυτό, που έχει ξεκινήσει εδώ και αρκετά χρόνια, παράγει ήδη ορατά αποτελέσματα, τόσο στο χώρο των τραπεζών, όσο και στο χώρο των Δημοσίων Επιχειρήσεων. Τα βελτιωμένα αποτελέσματα δεν εκφράζονται μόνο σε δείκτες

κερδοφορίας ή σε χρηματιστηριακές αποδόσεις. Αναφέρονται κυρίως σε οφέλη που καρπούνται οι χρήστες των υπηρεσιών των επιχειρήσεων αυτών - καταναλωτές και επιχειρήσεις- με τη μορφή καλύτερης εξυπηρέτησης, νέων προϊόντων, χαμηλότερου κόστους παροχής υπηρεσιών. Οι ιδιωτικοποιήσεις, οι θεσμικές αλλαγές στο χώρο των τραπεζών και των δημοσίων επιχειρήσεων, τα μέτρα για την αγορά εργασίας και το «μικρό πακέτο» για το ασφαλιστικό, βελτίωσαν δραστικά το ανταγωνιστικό πλαίσιο λειτουργίας της οικονομίας, χωρίς να θίξουν τους εργαζόμενους στους τομείς αυτούς. Το πρόγραμμα θα συνεχιστεί τα επόμενα χρόνια, με τις ίδιες κοινωνικές ευαισθησίες όπως και σήμερα. Νέα κεφάλαια, σύγχρονη τεχνολογία και καλύτερη διοίκηση θα εισάγονται σε όλο και περισσότερους τομείς της οικονομίας. Η δε συνεχής βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των δημοσίων επιχειρήσεων αποτελεί προϋπόθεση για την αναπτυξιακή τους προοπτική.

- **Ολοκλήρωση της απελευθέρωσης των αγορών** στους τομείς των τηλεπικοινωνιών, της ηλεκτρικής ενέργειας και των θαλάσσιων μεταφορών. Η ολοκλήρωση της απελευθέρωσης συνδέεται με νέες υπηρεσίες, νέες επενδύσεις, βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, αύξηση της παραγωγικότητας, αύξηση των θέσεων εργασίας, εισροή κεφαλαίων από το εξωτερικό και διεθνείς επιχειρηματικές συνεργασίες. Σύμφωνα με εκτιμήσεις διεθνών οργανισμών, οι παραπάνω παραγοντες οδηγούν σε αύξηση του ΑΕΠ πάνω από 5% σε μεσοπρόθεσμη βάση, σε περαιτέρω μείωση του πληθωρισμού και σε σημαντική αύξηση της απασχόλησης.
- **Εκσυγχρονισμό της κεφαλαιαγοράς.** Ο εκσυγχρονισμός και η ραγδαία ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς ενισχύουν την υγιή επιχειρηματικότητα και ανοίγουν νέες αναπτυξιακές προοπτικές. Από το 1999 λειτουργεί το Χρηματιστήριο Παραγώγων. Επικείται η λειτουργία της Νέας Χρηματιστηριακής Αγοράς για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η χώρα μας αποκτά σύγχρονη κεφαλαιαγορά που προσφέρει σύνθετα χρηματοοικονομικά προϊόντα για τις επιχειρήσεις και τους επενδυτές. Οι νέες δυναμικές επιχειρήσεις, ιδιαίτερα στους τομείς των νέων τεχνολογιών, έχουν σημαντικές εναλλακτικές λύσεις χρηματοδότησης και νέες ευκαιρίες ανάπτυξης.

- **Ενεργό συμμετοχή της Ελλάδας στην ανοικοδόμηση των Βαλκανίων.** Η συμμετοχή της Ελλάδας στην ανοικοδόμηση των Βαλκανίων προσφέρει σημαντικές επιχειρηματικές ευκαιρίες τόσο σε ιδιωτικές όσο και σε δημόσιες επιχειρήσεις. Η Ελλάδα είναι σε θέση να συμβάλει ουσιαστικά στη μεγάλη προσπάθεια ανόρθωσης που αναλαμβάνεται στις πληγείσες από τον πόλεμο περιοχές. Έχει επιπλέον, ως βαλκανική και ευρωπαϊκή ταυτόχρονα χώρα, ένα ιδιαίτερο συμφέρον στην εδραίωση συνθηκών ειρήνης, σταθερότητας και ανάπτυξης σε ολόκληρο το βαλκανικό χώρο. Οι μεγάλες επενδυτικές πρωτοβουλίες ιδίως στους τομείς της ενέργειας, της επικοινωνίας και των Τραπεζών δείχνουν τις δυνατότητες και το βάθος της προσπάθειας αυτής.
- **Η επιτυχής οργάνωση και τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων το 2004** ανοίγει νέες ευκαιρίες για επενδύσεις που θα βελτιώσουν το επίπεδο ζωής, το περιβάλλον και την τουριστική υποδομή. Παράλληλα, αποτελεί ευκαιρία για την πραγματοποίηση διεθνών επιχειρηματικών συνεργασιών σε κλάδους υψηλής τεχνολογίας, με σημαντικό όφελος για όλη την οικονομία.

Το γεγονός ότι η ελληνική οικονομία ξεκινά την πορεία της στη ζώνη του Ευρώ με τόσο καλές αναπτυξιακές προοπτικές συνιστά σημαντικό πλεονέκτημα σε σχέση με πολλές άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως, η ολοκλήρωση της πραγματικής σύγκλισης και η εδραίωση μιας κοινωνίας της ευημερίας προϋποθέτουν την αντιμετώπιση του ελλείμματος της ανταγωνιστικότητας και της προκλήσης της απασχόλησης. Μόνο μια ανταγωνιστική οικονομία μπορεί να δημιουργήσει νέα εισοδήματα, να προσφέρει νέα απασχόληση και να εξασφαλίσει τις παροχές του Κοινωνικού Κράτους.

Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας προϋποθέτει σοβαρές διαρθρωτικές αλλαγές στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Πρέπει να αλλάξουμε τη δομή του οικονομικού συστήματος. Να το κάνουμε πιο παραγωγικό, ευέλικτο και ταυτόχρονα κοινωνικά πιο υπεύθυνο. Να αξιοποιήσουμε τα ανταγωνιστικά μας πλεονεκτήματα. Ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα, η αναγκαιότητα ταχείας αφομοίωσης καινοτομιών στην παραγωγή παραπέμπει σε μια νέας ποιότητας επιχειρηματικότητα. Η μετάβαση στη νέα εποχή απαιτεί δυναμικές, ευέλικτες επιχειρήσεις που στηρίζονται στην αξιοποίηση της γνώσης, των δεξιοτήτων και γενικότερα ενός αναβαθμισμένου ανθρώπινου δυναμικού. Ανταγωνιστικές δυναμικές επιχειρήσεις είναι η βάση για μια ισχυρή οικονομία, για την ανάπτυξη και τη δημιουργία νέων θέσεων δουλειάς.

Οι μεταρρυθμίσεις στην κεφαλαιαγορά, η απελευθέρωση των αγορών, η πτώση των επιτοκίων, οι χρηματοδοτήσεις του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την ταχεία προσαρμογή του ιδιωτικού τομέα στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, 2000 - 2002

1. ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΒΑΡΟΥΣ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

A. Φορολογικές ελαφρυνσεις που ισχύουν ήδη από 1.1.2000 :

- ♦ Μείωση κατά 50% των συντελεστών του συμπληρωματικού φόρου που επιβάλλεται στα εισοδήματα από ακίνητα. Έτσι, από 1/1/2000, οι συντελεστές μειώθηκαν από 3% σε 1.5% για εισοδήματα από ενοίκια μέχρι ποσού 300.000 δρχ. και από 6% σε 3% για τα εισοδήματα από 300.000 δρχ. και πάνω
- ♦ Αύξηση, από 1/1/2000, του αφορολόγητου ορίου της φορολογικής κλίμακας κατά 400.000 δρχ. για όλους τους φορολογούμενους. Για τα εισοδήματα (α) από μισθούς και συντάξεις το αφορολόγητο όριο αυξήθηκε από 1.9 εκατ. σε 2.3 εκατ. δρχ., και (β) από λοιπές πηγές αυξήθηκε από 1.6 εκατ. σε 2 εκατ. δρχ. Τονίζεται ότι το 1999, τα όρια αυτά αυξήθηκαν για μισθούς και συντάξεις από 1.3 εκατ. σε 1.9 εκατ. δρχ. και για τα λοιπά εισοδήματα από 1 εκατ. δρχ. σε 1.6 εκατ. δρχ. αντιστοίχως. Έτσι, στη διετία 1999-2000, το αφορολόγητο όριο διπλασιάζεται για όλους τους φορολογούμενους.
- ♦ Περαιτέρω μείωση του φορολογικού συντελεστή για τις Ο.Ε., Ε.Ε. και Κοινωνίες Αστικού Δικαίου από 30% σε 25%. Έτσι, στη διετία 1999-2000, ο συντελεστής μειώνεται κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες.
- ♦ Έκπτωση 50% των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης από τα καθαρά έσοδα των επιχειρήσεων για νεοπροσλαμβανόμενους εργαζόμενους. Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην τόνωση της απασχόλησης

B. Φορολογικές ελαφρύνσεις που θα εφαρμοστούν από 1.1.2001

- ◆ Σταδιακή μείωση του ανώτατου συντελεστή 45% στα Φυσικά Πρόσωπα μέχρι του ποσοστού 40%.
- ◆ Προσαρμογή όλων των κλιμακίων της φορολογικής κλίμακας ανά διετία, με βάση τον πληθωρισμό.
- ◆ Ένταξη στις δαπάνες που εκπίπτουν από το εισόδημα ποσών που αφορούν την εισαγωγή και χρήση των νέων τεχνολογιών από την ελληνική οικογένεια (εκπαιδευτικό λογισμικό, κόστος πρόσβασης στο Internet).
- ◆ Σταδιακή μείωση του συντελεστή φορολόγησης 40% των μη εισηγμένων Ανωνύμων Εταιριών, προκειμένου να μειωθεί η απόσταση από το συντελεστή φορολόγησης των εισηγμένων Ανωνύμων Εταιριών.
- ◆ Ολική εφαρμογή, χωρίς ελάχιστο πλάφον, στο τέλος της τετραετίας, του λογιστικού προσδιορισμού των κερδών όλων των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, όπως αυτός προκύπτει από τα δεδομένα των λογιστικών βιβλίων των επιχειρήσεων και των επιτηδεύματων.
- ◆ Εισαγωγή φορολογικών κινήτρων για τις συγχωνεύσεις επιχειρήσεων.
- ◆ Σταδιακή μείωση των φόρων και των τελών στα ακίνητα.
- ◆ Κατάργηση του Ειδικού Φορου Τραπεζικών Εργασιών (ΕΦΤΕ) από 1.1.2001.
- ◆ Δυνατότητα χορήγησης τραπεζικού δανείου σε Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα για εξόφληση ληξιπροθεσμων φορολογικών οφειλών.

2 ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

- ◆ Αυξάνεται η επιστροφή του Ειδικού Φορου Κατανάλωσης Πετρελαίου από 40% που είναι σήμερα στο 50%. Αυτό σημαίνει, ότι όλοι οι αγρότες θα παίρνουν πίσω το μισό φόρο πετρελαίου, ανεξαρτήτως αν έχουν ή δεν έχουν μηχανήματα, ανάλογα φυσικά με το είδος και τον όγκο της παραγωγής τους. Ειδικά για ακίνητες αγροτικές εκμεταλλεύσεις, όπως τα θερμοκηπία, ανεμομεικτές, ξηραντήρια, αντλητικά συγκροτήματα, θα επιστρέφεται επιπλέον 30% του ειδικού φορου κατανάλωσης με βάση τα τιμολόγια αγοράς πετρελαίου και μέχρι ένα ανώτατο όριο ανά μονάδα καλλιέργειας.
- ◆ Χορηγείται νέα αύξηση 10.000 δρχ. σε όλα τα κλιμάκια των συντάξεων του ΟΓΑ την επόμενη διετία. Μέχρι το τέλος της τετραετίας οι αγρότες θα έχουν πάρει αυξήσεις

ισοδύναμες με το ΕΚΑΣ.

- ♦ Αυξάνονται τα ανώτατα όρια των γεωργικών απαλλαγών στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων για όλους τους αγρότες, από 20 εκατ. δρχ. σε 30 εκατ. δρχ. και για τις όμορες εκτάσεις από 40 εκατ. δρχ. σε 72 εκατ. δρχ.
- ♦ Αυξάνονται τα ανώτατα όρια των γεωργικών απαλλαγών στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων για τους νέους αγρότες, από 150 εκατ. δρχ. σε 180 εκατ. δρχ.
- ♦ Αυξάνονται οι γεωργικές απαλλαγές στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών για όλους τους αγρότες από το διπλάσιο στο τριπλάσιο αφορολόγητο ποσό της κλίμακας και μέχρι 40 εκατ. δρχ., από 30 εκατ. δρχ.
- ♦ Αυξάνονται οι γεωργικές απαλλαγές στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών για τους νέους αγρότες από το τριπλάσιο αφορολόγητο ποσό της κλίμακας στο τετραπλάσιο και μέχρι 180 εκατ. δρχ., από 150 εκατ. δρχ.
- ♦ Μειώνονται τα επιτόκια χορηγήσεων της ΑΤΕ κατά δύο τουλάχιστον εκατοστιαίες μονάδες για όλες τις κατηγορίες δανείων μέσα στο 2000.
- ♦ Μετατρέπεται η ΑΤΕ σε πολυμετοχική εταιρεία με κυρίους μετόχους το Κράτος, τους αγρότες, τους συνεταιρισμούς. Τα αγροτικά προμέτοχα ύψους 200 δισ. δρχ. θα διατεθούν στους αγρότες με έκπτωση 20% κατά τη μετατροπή τους σε μετοχές (όφελος 40 δισ. δρχ.).

3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

- ♦ Αύξηση από 1.1.2001 του ΕΚΑΣ κατά 1 ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη. Το ΕΚΑΣ θα ανέλθει πλέον στις 28.000 δρχ. Η ποσοστιαία αύξηση είναι 30%. Το μέτρο αφορά 350.000 χαμηλοσυνταξιούχους
- ♦ Αύξηση από 1.1.2000 των επιδομάτων για τα άτομα με ειδικές ανάγκες κατά 12% σε δυο φάσεις
- ♦ Προσθετες φορολογικές ελαφρύνσεις από 1.1.2001 για οικογένειες με τρία παιδιά και άνω:
 - i. Αυξάνονται οι εκπτώσεις φόρου για τα παιδιά κατά 20.000 δρχ. για κάθε παιδί.
 - ii. Η απαλλαγή των γονέων από το τεκμήριο του αυτοκινήτου μέχρι 2000 κ.ε. (14 ίππους) θα ισχύσει και για οικογένειες με τρία παιδιά και άνω.
 - iii. Το εμβαδόν της κατοικίας της οποίας το τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση απαλλάσσεται του φόρου θα αυξηθεί για κάθε παιδί από το τρίτο και άνω, από 20 τ.μ. που είναι σήμερα σε 30 τ.μ. για κάθε παιδί.
 - iv. Για την απόκτηση κατοικίας από οικογένειες με τρία παιδιά και άνω, για τον υπολογισμό

του εμβαδού της κατοικίας που καλύπτει τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειας. η επιφάνεια θα προσανυζάνεται κατά 25 τ.μ. για κάθε παιδί, αντί για 15 τ.μ. που είναι σήμερα.

- v. Για την απόκτηση πρώτης κατοικίας από οικογένειες με τρία παιδιά και άνω, αυξάνεται το αφορολόγητο ποσό για κάθε παιδί από 5.750.000 δρχ. σε 10.000.000 δρχ.
- vi. Για την αγορά οικοπέδου προς ανέγερση πρώτης κατοικίας από τις οικογένειες που έχουν τρία παιδιά και άνω, αυξάνεται το αφορολόγητο ποσό από 1.955.000 δρχ. σε 3.000.000 δρχ.

IV. Το νέο μοντέλο ανάπτυξης: η Ελλάδα, κοινωνία γνώσης και πληροφορίας

Η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα βασίζονται πλέον σήμερα στην αφομοίωση και χρήση της τεχνολογίας. Τα κέρδη ανήκουν στους πρωτοπόρους: οι επιχειρήσεις και τα κράτη που θα αξιοποιήσουν τα νέα εργαλεία παραγωγής θα αποκομίσουν και τα περισσότερα οφέλη. Χρειάζεται συνεπώς δράση και από την πολιτεία και από τον ιδιωτικό τομέα για να μετατρέψουμε τον κίνδυνο της τεχνολογικής υποβάθμισης και της βιομηχανικής παρακμής σε ευκαιρία για πλήρη απασχόληση και ευημερία.

Στόχοι μας είναι

- Η ενίσχυση της «παραγωγικής οικονομικής μηχανής» αξιοποιώντας την πληροφορία ως καθοριστικό παράγοντα στην παραγωγή και προσφέροντας σε πολλούς κλάδους της οικονομίας την ώθηση για να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους και να αναβαθμίσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους.
- Η ανάδειξη της Ελλάδας σε σύγχρονο, διεθνές εμπορικό κέντρο αξιοποιώντας το ηλεκτρονικό εμπόριο για την ανταλλαγή αγαθών, υπηρεσιών, κεφαλαίου, πληροφορίας και τεχνογνωσίας.
- Η ενθάρρυνση της έρευνας και της καινοτομίας, θεμέλιο για τη δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

- **Η συγκρότηση μιας πολιτικής εθνικής ανταγωνιστικότητας** που αναδεικνύει και αξιοποιεί τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα σε όλους τους τομείς: Τουρισμός, αγροτουρισμός, επώνυμα αγροτικά προϊόντα ποιότητας, διακίνηση προϊόντων, ευέλικτη εξειδίκευση των μεταποιητικών επιχειρήσεων, προσφορά «έξυπνων» αγαθών και υπηρεσιών, δυνατότητα γρήγορης προσαρμογής στο περιβάλλον της ψηφιακής οικονομίας, κατασκευές, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, τηλεπικοινωνίες, ενέργεια.

Στα πλαίσια αυτά ειδικότερες επιδιώξεις μας είναι οι εξής :

- **Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.** Η δημιουργία νέων επιχειρήσεων βασισμένων στις νέες τεχνολογίες και η προώθηση της επιχειρηματικότητας γενικότερα, αποτελούν κλειδιά για την ανανέωση του βιομηχανικού ιστού. Η είσοδος νέων εταιριών στην αγορά είναι στο επίκεντρο των δυναμικών και ανταγωνιστικών οικονομιών, όπου η πλειοψηφία των νέων θέσεων εργασίας δημιουργούνται σε νέες επιχειρήσεις.
- **Ειδικά κίνητρα για δημιουργία και ανάπτυξη επιχειρήσεων** που βασίζονται στην ηλεκτρονική πληροφορία για την παροχή σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών
- **Διαρθρωτικές παρεμβάσεις** με την απλοποίηση διαδικασιών για την ίδρυση νέων εταιριών και την μείωση των φραγμών εισόδου τους στην αγορά.
- **Καλύτερη χρηματοδότηση νέων εταιρειών** με επιχειρηματικά κεφάλαια υψηλού κινδύνου (venture capital funds)
- **Προσέλκυση ξένων επενδύσεων υψηλού τεχνολογικού περιεχομένου**
- **Στήριξη της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων.** Για τις ελληνικές επιχειρήσεις, οι νέες τεχνολογίες περιορίζουν τα μειονεκτήματα του μικρού μεγέθους και της απόστασης από τα κέντρα αποφάσεων και τις αγορές, ενώ τους δίνουν νέες δυνατότητες πρόσβασης και ένταξης στην παγκόσμια αγορά. Για τη στήριξη της ανταγωνιστικότητάς τους στο νέο περιβάλλον, η πολιτική μας εστιάζεται σε σειρά

παρεμβάσεων:

- **Κίνητρα για την εισαγωγή και εκμετάλλευση καινοτόμων εφαρμογών πληροφορικής στην μεταποίηση και τις υπηρεσίες.**
- **Μέτρα για καλύτερη διασύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος και των επιχειρήσεων για αποτελεσματικότερη εκπαίδευση και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.**
- **Απλοποίηση των συναλλαγών των επιχειρήσεων με τους δημόσιους οργανισμούς και ανάπτυξη ηλεκτρονικών δημόσιων προμηθειών έτσι ώστε σε 5 χρόνια οι σημαντικότερες συναλλαγές να γίνονται ηλεκτρονικά.**
- **Ενίσχυση του ηλεκτρονικού εμπορίου.** Το ηλεκτρονικό εμπόριο δίνει τη δυνατότητα να εκτελούνται συναλλαγές με τη χρήση υπολογιστών και τεχνολογιών δικτυακής υποδομής. Η ραγδαία ανάπτυξή του διεθνώς δημιουργεί μια "παγκόσμια αγορά", μια διεθνής «ψηφιακή» οικονομία, αλλάζει ισορροπίες και καταρρίπτει μέχρι τώρα απαραβίαστους κανόνες για το παγκόσμιο εμπόριο.

Πιστευουμε οτι το ηλεκτρονικο εμποριο μπορει να αναδειξει την Ελλάδα σε ισότιμο και ισχυρο εταίρο του συγχρονου διεθνους εμπορικού περιβάλλοντος. Μπορεί να οδηγήσει στην επιτευξη στρατηγικών και ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων για τις ελληνικές επιχειρήσεις, με συνεπεία την αύξηση της παραγωγικότητας και της διεθνους ανταγωνιστικότητας της χώρας

V. Υποδομές για την ανάπτυξη και την ποιότητα ζωής

Η ανάπτυξη των υποδομών στη χώρα μας αποτελεί προϋπόθεση για τη οικονομική ανάπτυξη, για τη δημιουργία εθνικού πλούτου και θέσεων εργασίας και για τη βελτίωση της καθημερινής ζωής του Έλληνα πολίτη.

Στα τελευταία χρόνια έχουν συγκεντρωθεί σημαντικοί και πολύτιμοι Εθνικοί και Κοινοτικοί Πόροι, που έχουν διατεθεί με κριτήρια ανάπτυξης και προοπτικής όλων των τομέων της οικονομίας και όλων των Περιφερειών και των Νομών της χώρας.

Τα μικρά και μεγάλα έργα υποδομής της περιόδου 1994-2000. Η χώρα μας βρίσκεται στη φάση της υλοποίησης και της ολοκλήρωσης 20.000 έργων υποδομής. Αυτά τα 20.000 έργα αποτελούν την εγγύηση για τον εκσυγχρονισμό και τη ανταγωνιστικότητα της Οικονομίας, για την ενίσχυση των επιχειρήσεων και τη δημιουργία νέων, για τη δημιουργία δεκάδων χιλιάδων νέων θέσεων απασχόλησης, για την προστασία του περιβάλλοντος και την ουσιαστική βελτίωση της ποιότητας της ζωής. Αυτά τα έργα και οι παρεμβάσεις παίζουν καταλυτικό ρόλο για τη χωροταξική, την παραγωγική, την οικιστική και την περιβαλλοντική ανασυγκρότηση της Ελλάδας:

- Μειώνουν τις περιφερειακές και τις κοινωνικές ανισότητες.
- Ενισχύουν την κοινωνική συνοχή.
- Αναδεικνύουν την Ελλάδα σε οικολογικό και πολιτιστικό απόθεμα της Ευρώπης.
- Κατοχυρώνουν τη νευραλγική, γεωπολιτική και γεωοικονομική θέση της Ελλάδας μαζί με τα συγκριτικά πλεονεκτήματά της.

Για την περίοδο 1994-2000 έχουν διατεθεί συνολικοί πόροι για την ανάπτυξη 10 τρις. δρχ. από εθνικούς και Κοινοτικούς πόρους για τα μεγάλα έργα και τα περιφερειακά έργα, για τις σύγχρονες υποδομές και για την προστασία του περιβάλλοντος, για τη χωροταξική και οικιστική ανασυγκρότηση και για τη αναβάθμιση της ποιότητας ζωής. Η διαχείριση τους έχει γίνει και γίνεται με πίστη στη διαφάνεια, τη νομιμότητα και την προστασία των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου.

Ως αποτέλεσμα αυτής της αναπτυξιακής προσπάθειας, ο ρυθμός ανόδου του ΑΕΠ αυξήθηκε κατά μισή έως μία εκατοστιαία μονάδα κατ' έτος και δημιουργήθηκαν συνολικά 80 000 νέες θέσεις εργασίας που δεν θα υπήρχαν δίχως τους πόρους του 2ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Αποτελούσε και αποτελεί δέσμευση της κυβέρνησης ότι όλοι αυτοί οι πόροι θα αξιοποιηθούν αποτελεσματικά και θα απορροφηθούν έγκαιρα. Μέχρι το τέλος του 2000 θα έχουν απορροφηθεί όλες οι διασφαλισμένες χρηματοδοτήσεις για κάθε Έργο, για κάθε Τομέα, για κάθε Περιφέρεια. Είναι επιτακτική ανάγκη να επισημάνουμε με έμφαση για μια ακόμη φορά, ότι δεν θα έχει χαθεί από αυτούς τους πολύτιμους πόρους ούτε μια Δραχμή.

Τα έργα και οι δράσεις που υλοποιούνται σήμερα είναι πρωτόγνωρα για τη χώρα μας και δημιουργούν ένα νέο τοπίο για την κοινωνία και την οικονομία:

- Ποτέ δεν είχαμε κατασκευάσει αεροδρόμιο του μεγέθους των Σπάτων, ποτέ δεν είχαμε πραγματικά μετρό, δίκτυο φυσικού αερίου, ηλεκτροπαραγωγή με χρήση φυσικού αερίου (τεχνολογία συνδυασμένου κύκλου) ή γέφυρα που να συνδέει το Ρίο με το Αντίρριο.
- Ποτέ δεν είχαμε υλοποιήσει έργο εμβέλειας και σημασίας όπως η Εγνατία Οδός.
- Ποτέ δεν είχαμε μέχρι σήμερα σύγχρονο ηλεκτρικό σιδηρόδρομο που να διασυνδέει τις δύο μεγαλύτερες πόλεις της χώρας μας.
- Ποτέ δεν ξανακατασκευάσαμε τόσα πολλά νοσοκομεία σε τόσα λίγα χρόνια.
- Ποτέ δεν είχαμε ξαναδιαχειριστεί ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό πρόγραμμα υπερ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας.

Το 2ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης δεν είναι όμως μόνο μεγάλα έργα. Μεταξύ άλλων, στην Παιδεία ανανεώθηκε το περιεχόμενο των σχολικών βιβλίων, δημιουργήθηκαν 80 νέα Πανεπιστημιακά Τμήματα, 25 Προγράμματα Σπουδών Επίλογης με 7000 φοιτητές, 212 νέα Μεταπτυχιακά Προγράμματα με 15000 φοιτητές, ενώ ιδρύθηκε και λειτουργεί με 5.500 χιλ. φοιτητές το Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Επίσης, υλοποιούνται δράσεις για την αλιεία, κατασκευάζονται αιολικά παρκα, εκπονούνται ερευνητικά προγράμματα, μηχανογραφείται η λειτουργία υπηρεσιών του δημοσίου τομέα, ενισχύονται επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό και την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανίας και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων κ ο κ

Τα επιτεύγματα του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης

- *Χωροταξία* Το Εθνικό Κτηματολόγιο, το μεγαλύτερο από τα μεγάλα έργα, 170 χρόνια από τη σύσταση του Νεοελληνικού Κρατους, γίνεται επιτέλους πραγματικότητα. Σήμερα

καταρτίζεται σε 400 Δήμους με συνολική έκταση 11 εκατ. στρεμμάτων με τη συμμετοχή 9.000 εργαζόμενων. Με το Γ' ΚΠΣ, θα καλυφθεί η συνολική έκταση της χώρας.

- *Οδικοί άξονες:* Η Εγνατία Οδός, ο οδικός Άξονας Πατρών - Αθηνών - Θεσσαλονίκης - Ευζώνων μήκους 730 χλμ. η Αττική Οδός, είναι έργα υπό κατασκευή τα οποία το 2000 και 2001-2002 ολοκληρώνονται και σταδιακά θα παραδίδονται σε λειτουργία.
- *Θαλάσσιες ζεύξεις:* Η ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου έχει προϋπολογισμό 220 δις. δρχ. και χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης το 2004. Η γέφυρα έχει μήκος 3,5 χλμ. και ετησίως 2 εκατομμύρια αυτοκίνητα και 6 εκατομμύρια επιβάτες θα την περνούν σε 3-4 λεπτά. Η υποθαλάσσια ζεύξη Ακτίου-Πρέβεζας έχει κατασκευαστεί κατά 80% και ολοκληρώνεται στις αρχές του 2000 με προϋπολογισμό 30 δις.
- *Μετρό:* Το Αττικό Μετρό (προϋπολογισμός 600 δις.) αλλάζει την ποιότητα ζωής 3,5 εκατομμυρίων ανθρώπων. Μέχρι σήμερα έχει κατασκευαστεί περίπου το 90% του συνολικού έργου. Ήδη παραδόθηκαν οι νέες γραμμές Γ2 και Γ3. Για το Μετρό της Θεσσαλονίκης (προϋπολογισμός 220 δις.) μέσα στους επόμενους 2 μήνες αρχίζουν οι προβλεπόμενες Πρόδρομες Εργασίες.
- *Αεροπορικές μεταφορές:* Το Διεθνές Αεροδρόμιο της Αθήνας "Ελευθέριος Βενιζέλος", αναδεικνύει την Ελλάδα σε διεθνή κόμβο στις αερομεταφορές και είναι από τα μεγαλύτερα έργα που εκτελούνται σήμερα με ιδιαίτερη μάλιστα ταχύτητα, στην Ευρώπη. Έχει προϋπολογισμό 660 δις. δρχ. και έναρξη λειτουργίας το Φεβρουάριο του 2001.
- *Διαχείριση υδατινων πόρων:* Για την εξυπηρέτηση των αρδευτικών, υδρευτικών και περιβαλλοντικών αναγκών της Θεσσαλίας από το 1994 επανασχεδιάσαμε την εκτροπή του Αχελώου και την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων της Θεσσαλίας. Έτσι σήμερα τα έργα της εκτροπής του Αχελώου, προχωρούν με εντατικούς ρυθμούς.
- *Υδρευση και βιολογικός καθαρισμός στην Αττική:* Τα έργα της ύδρευσης της Αττικής έχουν εκτελεσθεί κατά 90%. Ο Σαρωνικός, με τη λειτουργία του βιολογικού καθαρισμού στην Ψυτάλεια, έχει καθαρίσει τα τελευταία χρόνια κατά 40% από τα ρυπαντικά φορτία. Η εναλλακτική διαχείριση των απορριμμάτων της Αττικής με αιχμή την ανακύκλωση, σταδιακά γίνεται πραγματικότητα για τα 2/3 του πληθυσμού της Αττικής.
- *Υδρευση και βιολογικός καθαρισμός στη Θεσσαλονίκη:* Τα έργα ύδρευσης προχωρούν και ολοκληρώνονται μέχρι το τέλος του 2000. Τα έργα του βιολογικού καθαρισμού μαζί με τα έργα για το χερσαίο και υποθαλάσσιο αγωγό προχωρούν έτσι ώστε στις αρχές του 2000 να λειτουργεί όλο το σύστημα. Με αυτά τα έργα ο Θερμαϊκός Κόλπος θα καθαρίσει κατά 97%.

- *Χωροταξική και οικιστική ανασυγκρότηση:* Βρίσκονται στο στάδιο της ολοκλήρωσης οι παρεμβάσεις για τη χωροταξική και οικιστική ανασυγκρότηση της χώρας. Με την ολοκλήρωσή τους όλοι θα ξέρουν ποιες είναι οι χρήσεις γης, οι παραγωγικές ζώνες, οι ζώνες των υπό προστασία οικοσυστημάτων για τη βιομηχανία, τη βιοτεχνία, τη γεωργία, την κτηνοτροφία, τον τουρισμό κ.λ.π., οι συντελεστές και οι περιορισμοί δόμησης σε κάθε Περιφέρεια, Νομό και Δήμο.
- *Τηλεπικοινωνιακή υποδομή:* Τα τελευταία χρόνια το εύρος και η ποιότητα των τηλεπικοινωνιακών υποδομών έχει αυξηθεί σημαντικά. Οι τηλεφωνικές γραμμές ανά 100 κατοίκους αυξήθηκαν από 47 το 1994 στις 57 το 1998 και είναι πάνω από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο. Η ψηφιοποίηση του δικτύου αυξάνεται στο 95% για τα αστικά κέντρα και 74% για το σύνολο της χώρας, ενώ ψηφιοποιείται και το δίκτυο πρόσβασης.
- *Άλλα έργα υποδομής:* Έχουν ολοκληρωθεί, βρίσκονται είτε υπό ολοκλήρωση, είτε υπό κατασκευή χιλιάδες έργα υποδομής για τα οδικά δίκτυα, για τα λιμάνια, για τα αεροδρόμια, για την αποχέτευση, για το βιολογικό καθαρισμό, για την άρδευση, για την αντιπλημμυρική προστασία, για την ύδρευση, για την εναλλακτική διαχείριση των απορριμμάτων και των αποβλήτων, για τις αναπλάσεις και την ανάδειξη της περιβαλλοντικής και πολιτισμικής ταυτότητας, για τη διαχείριση και την προστασία των υγροτοπων, των βιοτόπων και των οικοτόπων.
- *Φυσικό αέριο:* Η ολοκλήρωση της υποδομής της χώρας για την παραλαβή του φυσικού αερίου, τη μεταφορά και διανομή του, όπως και η διάθεσή του για ηλεκτροπαραγωγή και σε βιομηχανικούς και οικιακούς καταναλωτές έχουν πια επιτευχθεί μετά περίπου μια δεκαετία από την έναρξη των εργαζόμενων υποδομής. Η ολοκλήρωση της υποδομής αυτής απαιτήσε περίπου 330 δις δραχμές. Το βιομηχανικά σημαντικότερο και πολυπληθέστερο μέρος της χώρας έχει πια στη διάθεσή του ένα περιβαλλοντικά ευγενέστερο ενεργειακό πορό, το φυσικό αέριο.
- *Ηλεκτρική ενέργεια:* Τρεις μονάδες ηλεκτροπαραγωγής της ΔΕΗ στον Άγιο Δημήτριο στην Πτολεμαίδα, στο Λαύριο και στην Κομοτηνή, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 1032 Μεγαβατ και προϋπολογισμού 192 δις. δραχμών, εξασφαλίζουν, από κοινού με άλλα έργα της ΔΕΗ, την επάρκεια της χώρας σε ηλεκτρισμό μέχρι το 2003. Επιπρόσθετα το έργο της ηλεκτρικής διασύνδεσης Ελλάδος – Ιταλίας, προϋπολογισμού 22 δις. δραχμών, εξασφαλίζουν, από κοινού με άλλα έργα της ΔΕΗ, την επάρκεια της χώρας σε ηλεκτρισμό μέχρι το 2003.

- *Ιδιωτικές ενεργειακές επενδύσεις:* Για πρώτη φορά ενεργοποιείται ο ιδιωτικός τομέας και αναλαμβάνει σε μεγάλη κλίμακα επενδύσεις εξοικονόμησης ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ο προϋπολογισμός του συνόλου των υλοποιούμενων επενδύσεων ανέρχεται σε περίπου 155 δις. δραχμές. Ο Νόμος 224/94 για ρύθμιση θεμάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας διαμόρφωσε ευνοϊκές συνθήκες για την εισδοχή των ιδιωτών σε χώρους, όπως η ηλεκτροπαραγωγή, που παραδοσιακά ανήκαν στον δημόσιο τομέα.
- *Εγχώριοι Φυσικοί Πόροι:* Για να διευρυνθούν οι δυνατότητες αξιοποίησης των εγχώριων ενεργειακών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποστηρίζονται έργα συστηματικής έρευνας, εντοπισμού και μελέτης αξιοποίησής τους όπως και ανάπτυξης υποδομής με τη μορφή εργαστηρίων και κεντρικών συστημάτων υποστήριξης αποφάσεων της πολιτείας και των ιδιωτών. Επιπρόσθετα, είκοσι ένα έργα εκτελούνται σε όλη τη χώρα με σκοπό τον εντοπισμό και την ποιοτική και ποσοτική αποτίμηση των υδροφόρων οριζόντων της χώρας και τη δημιουργία της αναγκαίας υδρογεωλογικής υποδομής ώστε να είναι ευχερής η διαμόρφωση εθνικής υδατικής πολιτικής και η ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων της χώρας.
- *Βιομηχανικές Υποδομές:* Με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και την χωροταξική ανασυγκρότηση της βιομηχανικής βάσης της χώρας διατέθηκαν 43.7 δις δραχμές. Έγινε αναβάθμιση και επέκταση των σημαντικότερων Βιομηχανικών Περιοχών (ΒΙΠΕ), στη Θεσσαλονίκη (Σίνδος), στην Ξάνθη, το Κιλκίς, το Βόλο, την Πάτρα το Ηρακλείο, τα Γιάννενα και την Κοζάνη, ενώ δημιουργήθηκαν Βιοτεχνικά Παρκα (ΒΙΟ.ΠΑ) στα Άνω Λιόσια (Αττική), Ορεστιάδα, Σάπες, Κοζάνη και Θεσπρωτία. Παράλληλα δημιουργήθηκαν θερμοκοιτίδες για νέες ΜΜΕ στο ΒΙΟ.ΠΑ. Χανίων, Λαρίσας και Ηρακλείου (Τεχνολογικό Πάρκο Κρήτης), καθώς και μηχανισμοί επιχειρηματικής και τεχνικής υποστήριξης στη ΒΙΠΕ Θεσσαλονίκης και στο Ν. Μαγνησίας για τις βιοτεχνίες ξύλου. Σημαντικά έργα ήταν επίσης, η δημιουργία εμπορευματοικού σταθμού της ΠΑΕΓΑΕ στον Ασπρόπυργο (Αττική) καθώς και η δημιουργία δύο συγχρονων Εκθεσιακών Κέντρων στην Αθήνα (HELEXPO) και στην Καβάλα.
- *Επενδύσεις στη Βιομηχανία:* Ενισχύθηκαν μέσω του Νόμου 1892/90 141 νέες και υφιστάμενες επιχειρήσεις με συνολικό προϋπολογισμό 280 δις. δραχμές περίπου. Ενισχύθηκαν για πρώτη φορά 181 ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια (άρθρο 23 α του αναπτυξιακού νόμου) συνολικού προϋπολογισμού 334 εκ. δρχ. τα οποία δημιούργησαν 8000 περίπου νέες θέσεις εργασίας. Ενισχύθηκαν ειδικές επενδύσεις επιχειρήσεων για

απόκτηση ευελιξίας, εισαγωγή καινοτομίας και καθαρών τεχνολογιών, διασφάλιση ποιότητας, ίδρυσης και επέκτασης εργαστηρίων ελέγχου κ.λ.π. (άρθρο 23 β του αναπτυξιακού νόμου) 652 επενδυτικά προγράμματα συνολικού προϋπολογισμού 242 δις. δρχ.

- *Εθνικό Σύστημα Ποιότητας Βιομηχανικών Προϊόντων:* Δημιουργήθηκε και ολοκληρώθηκε ένα εθνικό σύστημα υποδομών για την πιστοποίηση της ποιότητας των προϊόντων, το οποίο έλαβε υπόψη του τόσο τις υποχρεώσεις μας προς την κοινοτική νομοθεσία, όσο και το διεθνή ανταγωνισμό. Ειδικότερα δημιουργήθηκε το Ελληνικό Ινστιτούτο Μετρολογίας προϋπολογισμού 5,9 δις. δρχ., θεσμοθετήθηκε και λειτουργεί το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης, αναπτύχθηκε μέσω του ΕΛΟΤ η εθνική τυποποίηση (δημιουργία εθνικών και μετάφραση ευρωπαϊκών 2500 προτύπων), δίκτυο εργαστηρίων πιστοποίησης προϊόντων, προαιρετική πιστοποίηση συστημάτων ποιότητας κλπ προϋπολογισμού 7,5 δις. δρχ. Παράλληλα δημιουργήθηκε και ενισχύθηκε ένα δίκτυο 21 ιδιωτικών δημόσιων εργαστηρίων για την διακρίβωση και τον έλεγχο της ποιότητας των προϊόντων. Επιχορηγήθηκαν επίσης με 2 δις. δρχ. 300 συνολικά επιχειρήσεις για την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας, ενώ για την ευαισθητοποίηση πολιτών και επιχειρήσεων οργανώθηκαν δράσεις και εκδηλώσεις το 1998 το οποίο ανακηρύχθηκε σε Έτος Ποιότητας (προϋπολογισμός 550 εκ. δρχ.). Τέλος δημιουργήθηκε και λειτουργήσει σε πύλοτική βάση για έξι οδηγίες (νέας προσέγγισης) νέο σύστημα ελέγχου αγοράς

- *Βιομηχανική Πολιτική για το Περιβάλλον:* Οι δράσεις για το περιβάλλον που περιελήφθησαν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας αφορούσαν, ενίσχυση 7 επιχειρήσεων για επενδύσεις σε Οικολογικά Φυλικά Μεθόδους Παραγωγής, ενίσχυση 7 επιχειρήσεων για επενδυτικά σχέδια πρόληψης Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης, καθώς και επιχορήγηση 123 επιχειρήσεων για επενδύσεις ασφαλείας και υγιεινής της εργασίας. Επιχορηγήθηκαν ακόμα 107 επιχειρήσεις για πιστοποίηση Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (EMAS ή ISO 14001), 11 επιχειρήσεις για απόκτηση Οικολογικού Σήματος, καθώς και άλλες πύλοτικές ενέργειες για αξιοποίηση αποβλήτων. Ο συνολικός προϋπολογισμός των ανωτέρω έργων είναι 10 δις. δρχ. περίπου.

- *Ενίσχυση εξαγωγικής προσπάθειας των επιχειρήσεων:* Μέσω του ΟΠΕ ενισχύθηκε η εξαγωγική παρουσία των ελληνικών επιχειρήσεων με τη συμμετοχή τους σε διεθνείς εκθέσεις κύριους, καθώς και η προβολή σε συγκεκριμένες χώρες επιλεγμένων ελληνικών προϊόντων (λάδι, ένδυμα, κλπ). Το σύνολο του προϋπολογισμού για τις δράσεις αυτές ήταν 18 δις. δρχ.

VI. Η συνέχιση της προσπάθειας: το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006.

Για την περίοδο 2000-2006 η χώρα θα ωφεληθεί με περίπου 25 δις. Ευρώ, έναντι 22 δις. ECU στην προηγούμενη επταετία. Έτσι, το συνολικό επενδυτικό πρόγραμμα για την περίοδο αυτή ανέρχεται σε 15,7 τρις. δρχ., έναντι 10 τρις. δρχ. στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο 1993-99.

Η σημασία του 3ου ΚΠΣ σε όρους αναπτυξιακών-επενδυτικών είναι τεράστια:

➤ Συνολικοί ετήσιοι πόροι για την ανάπτυξη στην περίοδο 2000-2006:

Το 2006 το ΑΕΠ θα είναι κατά 6,3% υψηλότερο από αυτό που θα έφθανε χωρίς τις δράσεις του ΚΠΣ..

➤ Ουσιαστική εντατικοποίηση της κατά κεφαλή αναπτυξιακής προσπάθειας (δηλ. 1.5 εκ. δρχ. επενδυτικής δαπάνης ανά Έλληνα για το διάστημα 2000-6 συνολικά, αύξηση που προσεγγίζει το 50% σε σχέση με την προηγούμενη επενδυτική περίοδο).

➤ Καθώς θα ολοκληρώνεται το 3ο ΚΠΣ, το χάσμα που μας χωρίζει από τις άλλες χώρες θα έχει περιοριστεί αποφασιστικά. Σε όρους αγοραστικής αξίας το κατά κεφαλήν εισόδημα στην Ελλάδα αναμένεται να προσεγγίσει το 80% το 2006 του μέσου όρου των 15 χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το 69% το 1999.

Οι προτεραιότητες της κυβέρνησης για το 3ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης στοχεύουν στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, στην οικονομική ενοποίηση του γεωγραφικού χώρου, στην περαιτέρω ανάπτυξη των υποδομών στις μεταφορές, στην ενέργεια, στις τηλεπικοινωνίες, στη βελτίωση του παραγωγικού περιβάλλοντος, στη δημιουργία των συνθηκών για την προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας στην Κοινωνία της Πληροφορίας, στην ανάπτυξη της εθνικής ανταγωνιστικότητας.

- **Ανθρώπινοι πόροι.** Είναι το έμπυχο υλικό, η παιδεία, η απασχόληση, η κατάρτιση, η αγορά εργασίας, οι συνθήκες εργασίας. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι μια χώρα που

ξέρει να επενδύει στους ανθρώπινους πόρους δεν χρειάζεται να επενδύει πολύ περισσότερο αλλού.

- **Βελτίωση της ποιότητας ζωής.** Η υγεία, η πρόνοια, ο πολιτισμός, το περιβάλλον. Κι αυτή η προτεραιότητα έχει ως επίκεντρο τον άνθρωπο, τον πολίτη. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι αν οι επενδύσεις στους ανθρώπινους πόρους είναι η αφετηρία της αναπτυξιακής μας πολιτικής, η ποιότητα ζωής πρέπει να είναι η κατάληξη της.
- **Οικονομική ενοποίηση του γεωγραφικού μας χώρου.** Είναι η πολιτική για την ελληνική περιφέρεια και ιδιαίτερα για τον νησιώτικο χώρο, τις παραμεθόριες και τις ορεινές περιοχές. Είναι η πολιτική της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής για όλη την επικράτεια. Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης δίνει άμεση προτεραιότητα σε παρεμβάσεις για την άρση της απομόνωσης, για την πληθυσμιακή τόνωση, για τη διαχυσή της καινοτομίας και για την ενίσχυση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών.
- **Υποδομές στις μεταφορές, στην ενέργεια, στις τηλεπικοινωνίες.** Είναι η ολοκλήρωση και η συντονισμένη λειτουργία όλων των μεγάλων έργων που δρομολογήθηκαν στα χρόνια αυτά καθώς και αυτών που θα δρομολογηθούν κατά τη νέα περίοδο και θα ολοκληρώσουν την συμμετοχή της χώρας στα διευρωπαϊκά δίκτυα. Μ' αυτά τα έργα θα ολοκληρωθεί η σύνδεση της χώρας με την Ευρώπη, τα Βαλκάνια και τον υπόλοιπο κόσμο.
- **Συνολική βελτίωση του παραγωγικού περιβάλλοντος,** η ανάπτυξη των παραγωγικών τομέων, της γεωργίας, της μεταποίησης, των υπηρεσιών, του τουρισμού, της έρευνας και της τεχνολογίας. Σ' αυτή την προτεραιότητα εντάσσεται και η βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς, καθώς και η προστασία του καταναλωτή.
- **Προσαρμογή της ελληνικής κοινωνίας και της ελληνικής οικονομίας στην Κοινωνία της Πληροφορίας.** Μέσω αυτής της προτεραιότητας επιδιώκεται η αντιμετώπιση των προκλήσεων και η αξιοποίηση των ευκαιριών που πηγάζουν από την Κοινωνία της Πληροφορίας, ο εκσυγχρονισμός του κράτους, η διάθεση των νέων τεχνολογιών της

πληροφορικής στην υπηρεσία των πολιτών, η ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης.

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ύψους 15,7 τρις δρχ. και εκτείνεται στην περίοδο 2000 -2006 συνιστά το μεγαλύτερο και συστηματικότερο αναπτυξιακό πρόγραμμα στην ιστορία της χώρας.

Από το ποσό αυτό.

- ♦ 5,6 τρις διατίθενται για την αξιοποίηση των βασικών υποδομών της χώρας (οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, αεροδρόμια, λιμάνια κ.λπ.)
- ♦ 2,2 τρις διατίθενται για την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την ενίσχυση της απασχόλησης
- ♦ 2,0 τρις διατίθενται στην ελληνική γεωργία, κτηνοτροφία και αλιεία πέραν των ενισχύσεων στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής που φτάνουν για την ίδια περίοδο τα 9 τρις
- ♦ 350 δις διατίθενται ως δημόσια και μόνον δαπάνη στον τομέα της υγείας
- ♦ 450 δις διατίθενται στις πολιτιστικές υποδομές και την προστασία των μνημείων
- ♦ 1 τρις διατίθενται σε έργα προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος
- ♦ 600 δις διατίθενται στον τομέα του Τουρισμού
- ♦ 1 τρις διατίθενται στον τομέα της Ενεργειας
- ♦ 1,3 τρις διατίθενται στον τομέα της μεταποίησης και των υπηρεσιών
- ♦ 200 δις διατίθενται στην ερευνα και την τεχνολογία
- ♦ 220 δις διατίθενται για την αναβάθμιση των επικοινωνιών και των ταχυδρομείων
- ♦ 220 δις διατίθενται για τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης
- ♦ 780 δις διατίθενται για τις υποδομές και τις νέες λειτουργίες της κοινωνίας της πληροφορίας

Περιγράφουμε με μια απλή και ενδεικτική αναφορά ορισμένα σημαντικά έργα, που αλλάζουν το Πρόσωπο της Ελλάδας, που μέσα στα επόμενα χρόνια 2000-2004 και 2006 προωθούνται και ολοκληρώνονται με διασφαλισμένους πόρους:

- ✧ Η εκπόνηση του Εθνικού Κτηματολογίου σε συνδυασμό με τον Χωροταξικό, Πολεοδομικό και Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό.

- ✧ Η ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού, μαζί με τα 5 Λιμάνια – Πύλες της στη Μεσόγειο και τους 9 συνδετήριους Κάθετους Άξονες με τις χώρες των Βαλκανίων.
- ✧ Η ολοκλήρωση του Άξονα Πατρών – Αθηνών – Θεσσαλονίκης – Ευζώνων (ΠΑΘΕ) με αιχμές τη Ζεύξη του Μαλλιακού, το τμήμα Πάτρα – Κόρινθος, την Παράκαμψη Αγ. Κωνσταντίνου και Καμμένων Βούρλων, τη Σήραγγα στα Τέμπη και την Κακιά Σκάλα καθώς και ο σύνδεσμος του ΠΑΘΕ με την ολοκλήρωση του Οδικού Δικτύου της Πελοποννήσου Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα.
- ✧ Η ολοκλήρωση του Βόρειου Οδικού Άξονα της Κρήτης σε συνδυασμό με τους συνδετήριους κάθετους οδούς με το Νότιο Άξονα καθώς και με τα Αεροδρόμια και τα Λιμάνια της Κρήτης.
- ✧ Η ολοκλήρωση του Οδικού Άξονα Γρεβενά – Τρίκαλα – Καρδίτσα – Λαμία σε συνδυασμό με τον Άξονα Αντίρριο – Λαμία.
- ✧ Η λειτουργία του Νέου Διεθνούς Αεροδρομίου «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» στην Αττική σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση του Αεροδρομίου «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» στη Θεσσαλονίκη και του Αεροδρομίου Ηρακλείου.
- ✧ Οι επεκτασεις στο ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ σε συνδυασμό με τα άλλα Μέσα Σταθερής Τροχίας όπως ο Προαστιακός Σιδηρόδρομος και το ΤΡΑΜ στην Αττική.
- ✧ Η λειτουργία της Αττικής Οδού Ελευσίνας – Σταυρού – Α/Δ Σπάτων – Υμηττού σε συνδυασμό με την Παραλιακή Λεωφόρο Φάληρο – Πειραιά – Δραπετσώνα – Κερατσίνι – Σχιστό, με τη Λεωφόρο Κηφισσού, τη Λεωφόρο Αιγάλεω, τους κομβούς και τους χώρους Parking.
- ✧ Η λειτουργία του ΜΕΤΡΟ της ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ σε συνδυασμό με την Εξωτερική Περιφερειακή, την Υποθαλάσσια Αρτηρία, τα Οδικά Έργα, του Κόμβους και τα Parking της Θεσσαλονίκης και σε συνδυασμό με τις επεκτάσεις του ΜΕΤΡΟ προς την Δυτική και την Ανατολική Θεσσαλονίκη καθώς και με τον Προαστιακό Σιδηρόδρομο.
- ✧ Η ολοκλήρωση της Ζεύξης Ρίου – Αντιρρίου και η λειτουργία της Ζεύξης Ακτίου – Πρέβεζας σε συνδυασμό με την κατασκευή του Δυτικού Άξονα (Καλαμάτα – Πύργος – Πάτρα – Αργίνιο – Άρτα – Ιωάννινα – Κακκαβιά).
- ✧ Τα έργα στον Αχελώο, το Σμόκοβο και στην Κάρλα, για τη διασφάλιση και τη σωστή διαχείριση των απαραίτητων υδάτινων πόρων στη Θεσσαλία μαζί με τα

Εγγειοβελτιωτικά Έργα και την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων σε κάθε Περιφέρεια και σε κάθε κρίσιμη αγροτική περιοχή.

- ✧ Τα Λιμάνια και τα Αεροδρόμια σε όλες τις Περιφέρειες, σε όλους τους Νομούς, με αιχμή τα Νησιά και τις τουριστικές περιοχές.
- ✧ Τα Οδικά Δίκτυα σε όλες τις Περιφέρειες και σε όλους του Νομούς.
- ✧ Τα Δίκτυα Ύδρευσης, Αποχέτευσης και Βιολογικών Καθαρισμών, τα Έργα Αντιπλημμυρικής Προστασίας και Εναλλακτικής Διαχείρισης Απορριμμάτων στις δύο Μητροπολιτικές περιοχές της Αττικής και της Αθήνας, στα μεγάλα Αστικά Κέντρα και σε 100δες πόλεις και οικισμούς.
- ✧ Οι Παρεμβάσεις και τα Σχέδια Δράσεις για τη Χωροταξική και Οικιστική Ανασυγκρότηση της Χώρας μας, των 13 Περιφερειών της και όλων των Νομών της.
- ✧ Τα Έργα των Μεγάλων Αναπλάσεων και της ανάδειξης της ταυτότητας και της φυσιογνωμίας εκατοντάδων Πόλεων και Οικισμών με αιχμή τα Μητροπολιτικά Κέντρα της Αττικής και της Θεσσαλονίκης.
- ✧ Τα Σχέδια Προστασίας και τα Δίκτυα Δράσης των Βιοτόπων και των Οικοσυστημάτων της χώρας μας μέσα από τον προσδιορισμό των περιοχών, που οριοθετούνται από το Πρόγραμμα NATURA 2000.
- ✧ Οι Υποδομές και τα Δίκτυα Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής, μαζί με τις συνδυασμένες υποδομές για την Υγεία, για την Παιδεία, για τον Πολιτισμό και τον Αθλητισμό, με αιχμή το 2004

Αυτό είναι το πρόσωπο της Ισχυρής, Ισοτιμής και Σύγχρονης Ελλάδας.

VII. Η περιφερειακή ανάπτυξη – Βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη

Από τον συνολο των πόρων του Γ Κ Π Σ περισσότερα από 12 τρις διατίθενται στην Περιφέρεια (εκτός Αττικής)

Από αυτά περισσότερα από 3 τρις διατίθενται για τη χρηματοδότηση των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που διευθύνονται από τις αντίστοιχες περιφέρειες

Η κατανομή των κονδυλίων κατά Περιφέρεια έγινε με βάση ένα πλέγμα κριτηρίων και αντιστοιχων δεικτών που αφορούσαν:

- Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ανά Περιφέρεια

- ♦ Το πληθυσμιακό δυναμικό
- ♦ Την απασχόληση

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε Περιφέρειας προσδιόρισαν φυσικά τους επιμέρους στόχους. Ωστόσο, οι κοινές προτεραιότητες που διέπουν τον περιφερειακό σχεδιασμό είναι:

- Προγραμματισμός δράσεων που αξιοποιούν τα έργα που χρηματοδότησε το τομεακό σκέλος του Β' ΚΠΣ και το Ταμείο Συνοχής. Δράσεις που ολοκληρώνουν τα λειτουργικά χαρακτηριστικά των έργων αυτών και τα ενσωματώνουν στο παραγωγικό δυναμικό της Περιφέρειας.
- Παρεμβάσεις που ενισχύουν τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της οικονομικής βάσης των Περιφερειών, αναδεικνύουν τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα και τονώνουν την εξωστρέφεια του παραγωγικού δυναμικού. Ιδιαίτερη έμφαση αποκτούν αυτές οι παρεμβάσεις στη Βόρειο και Δυτική Ελλάδα στα πλαίσια του νέου ρόλου που αναλαμβάνουν.
- Ενίσχυση και εξειδίκευση του αναπτυξιακού ρόλου των αστικών κέντρων, μέσω της αξιοποίησης των επιχειρηματικών και αναπτυξιακών υποδομών τους, της βελτίωσης των αστικών υπερδομών και υποδομών και της στήριξης και ανάπτυξης των «Προωθητικών Δραστηριοτήτων» τους.
- Ενίσχυση της υπαίθρου και της αγροτικής ανάπτυξης.
- Παρεμβάσεις για τη μείωση της απομονώσης, την πληθυσμιακή τόνωση και τον παραγωγικό εμπλουτισμό των ορεινών, νησιωτικών και παραμεθόριων περιοχών.
- Διαμόρφωση μιας περιφερειακής στρατηγικής για διάχυση της καινοτομίας, ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην έρευνα και τεχνολογία, βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων και υπηρεσιών, εκσυγχρονισμό και προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρωπίνου δυναμικού.
- Παρεμβάσεις προστασίας και ανάδειξης των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών αποθεμάτων κάθε Περιφέρειας ως στοιχείων με μείζονα αναπτυξιακή σημασία.
- Η αυξημένη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στη συγχρηματοδότηση έργων υποδομής και η προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων σε έργα περιφερειακού και τοπικού χαρακτήρα.

Η προοπτική των ελληνικών περιφερειών στο πλαίσιο αυτό σκιαγραφείται ως εξής:

Περιφέρειες	Στρατηγικοί στόχοι – Προοπτικές για το μέλλον
ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	• Αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της Περιφέρειας (ανάδειξη του αναπτυξιακού ρόλου των αστικών κέντρων, λειτουργική διασύνδεση με τα μεγάλα έργα των εθνικών και διευρωπαϊκών δικτύων, διείσδυση στις αγορές της ευρύτερης περιοχής). • Διαμόρφωση σύγχρονης αυτοδύναμης οικονομίας και ενίσχυση της εξωστρέφειας • Προστασία και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος και του ορυκτού πλούτου • Άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών και των κοινωνικών ανισοτήτων και βελτίωση της ποιότητας ζωής.
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	• Ανάπτυξη της Θεσσαλονίκης σε μητροπολιτικό κέντρο με διεθνείς λειτουργίες. • Προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος. • Μείωση ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και αειφόρος ανάπτυξη • Μείωση της ανεργίας και παροχή ίσων ευκαιριών στη γνώση και τις δεξιότητες
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	• Διευρίνση των ευκαιριών απασχόλησης και μείωση της ανεργίας • Άρση της απομόνωσης, αξιοποίηση των Διευρωπαϊκών Δικτύων από τα αστικά και παραγωγικά κέντρα της Περιφέρειας • Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των ορεινών και παραλίμνιων περιοχών • Αναδιάρθρωση κρίσιμων κλάδων της τοπικής οικονομίας και ενίσχυση της εξωστρέφειας • Βελτίωση ποιότητας ζωής και προστασία του περιβάλλοντος
ΒΟΡ.	• Περιφέρεια : «Δυτική Πύλη» για τη Βόρεια Ελλάδα, με την αναπτυξιακή αξιοποίηση των μεγάλων έργων μεταφορών

ΗΠΕΙΡΟΣ

- ♦ Ιωάννινα: Περιφερειακός – Διακρατικός Πόλος Ανάπτυξης.
- ♦ Ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος του ορεινού χώρου.
- ♦ Αξιοποίηση των νέων προοπτικών της Ηπείρου από τις πεδινές και παράκτιες περιοχές της.
- ♦ Εξασφάλιση κατάλληλα εκπαιδευμένου ανθρώπινου δυναμικού προσαρμοσμένου στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται για την Ήπειρο

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

- ♦ Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της εξωστρέφειας και της αειφορίας του αγροτικού τομέα
- ♦ Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και του ρόλου της αστικοβιομηχανικής συγκέντρωσης Λάρισας – Βόλου και δικτύωση με τα λοιπά αστικά κέντρα της Περιφέρειας
- ♦ Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των ορεινών και νησιωτικών τμημάτων της Περιφέρειας

ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ

- ♦ Ποιοτική αναβάθμιση και διαφοροποίηση των τουριστικών υπηρεσιών
- ♦ Προστασία του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος
- ♦ Μείωση της περιφερειακότητας (αξιοποίηση νέων λιμενικών έργων και Ιόνιας Οδού)

Περιφέρειες**ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ****Στρατηγικοί στόχοι – Προοπτικές για το μέλλον**

- ♦ Πολιτιστική και τουριστική ανάδειξη της Περιφέρειας και ιδιαίτερα της Ολυμπίας, μέσω της αξιοποίησης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004
- ♦ Αναδιάρθρωση και επέκταση της βιομηχανικής βάσης της Περιφέρειας
- ♦ Βιώσιμη αξιοποίηση των υδατικών πόρων της Περιφέρειας ιδιαίτερα του Νομού Αιτωλοακαρνανίας
- ♦ Μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων
- ♦ Προώθηση της απασχόλησης και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

- Εκσυγχρονισμός της μεταποίησης και διασύνδεσή της με την τοπική οικονομία
- Ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου των αστικών κέντρων (μέσω της λειτουργικής διασύνδεσης των μεγάλων έργων που εκτελούνται από το 2^ο ΚΠΣ και όσων προγραμματίζονται από το 3^ο, της προώθησης δικτυώσεων, ιδιαίτερα με την Πρωτεύουσα αλλά και τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας καθώς και της λειτουργικής διασύνδεσής τους με τα διευρωπαϊκά δίκτυα
- Μείωση των έντονων φαινομένων δυισμού με έμφαση στις ορεινές και αγροτικές περιοχές
- Προστασία, αποκατάσταση και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος. Αξιοποίηση των πολιτιστικών – ιστορικών πλεονεκτημάτων

ΑΤΤΙΚΗ

- Διεύρυνση του διεθνούς ρόλου της Πρωτεύουσας και ένταξη της στο δίκτυο των μεγάλων ευρωπαϊκών αστικών κέντρων
- Αποκατάσταση της ποιότητας ζωής και της περιβαλλοντικής ισορροπίας
- Μείωση της ανεργίας και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Μείωση των ενδοαστικών ανισοτήτων.

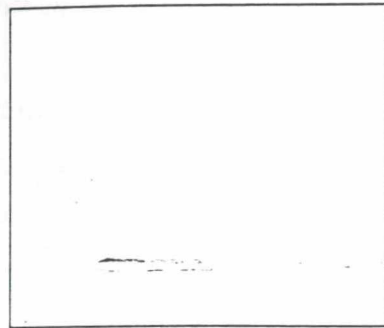
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- Αξιοποίηση της γειννίας με τη μικροπολιτική περιφέρεια της Αττικής μέσω των νέων οδικών αξόνων.
- Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων
- Ολοκληρωμένη ανάπτυξη της ορεινής ενδοχώρας και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς
- Ενίσχυση της τουριστικής δραστηριότητας στην Νοτιοδυτική Πελοπόννησο και εξυγίανση και ορθολογική ανάπτυξη των υφισταμένων τουριστικών περιοχών

ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

- Αναστροφή της πληθυσμιακής συρρίκνωσης και της περιθωριοποίησης της νησιωτικής οικονομίας, με την αξιοποίηση της τεχνολογίας και των τοπικών πλεονεκτημάτων.

- ♦ Εξασφάλιση ίσων ευκαιριών πρόσβασης σε αναβαθμισμένες υπηρεσίες υγείας – πρόνοιας, εκπαίδευσης και πολιτισμού – αναψυχής.
- ♦ Διαφοροποίηση της νησιωτικής οικονομίας από την αποκλειστική εκμετάλλευση του τουρισμού, με την αξιοποίηση της κοινωνίας της πληροφορίας.

Περιφέρειες

ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ

Στρατηγικοί στόχοι – Προοπτικές για το μέλλον

- ♦ Αντιμετώπιση απομόνωσης και νησιωτικού χαρακτήρα με έμφαση στην εξασφάλιση επαρκούς συστήματος μεταφορών και δικτύου υπηρεσιών και την άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων.
- ♦ Προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων
- ♦ Ενίσχυση – αξιοποίηση των δυναμικών νησιωτικών κέντρων ανάπτυξης.
- ♦ Έλεγχος της τουριστικής ανάπτυξης και αναπροσανατολισμός της

ΚΡΗΤΗ

- ♦ Κατοχύρωση και ενίσχυση της Περιφέρειας ως πρότυπο ερεινητικού και τεχνολογικού πόλου στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο
- ♦ Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και προστασία του περιβάλλοντος.
- ♦ Μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και αντιμετώπιση φαινομένων υπερσυγκέντρωσης
- ♦ Συμμετοχή της Περιφέρειας στα διεθνή μεταφορικά δίκτυα ως κομβός διαμετακόμισης.
- ♦ Βελτίωση των οικονομικών λειτουργιών και της ποιότητας ζωής στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Ο νέος ρόλος των αστικών κέντρων

Οι προοπτικές διεύρυνσης της Ε.Ε. με δύο Βαλκανικές χώρες, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, ενισχύει περαιτέρω τη σημασία της Βόρειας Ελλάδας με κομβικό πόλο τη

Θεσσαλονίκη, για την εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας και το γενικότερο γεωπολιτικό ρόλο της χώρας. Παράλληλα, η παρατεταμένη αστάθεια στην πρώην Γιουγκοσλαβία, οι τεχνολογικές εξελίξεις στις ναυτιλιακές μεταφορές και η ανάπτυξη των οδικών προσβάσεων και λιμενικών υποδομών κατοχυρώνουν για τη Δυτική Ελλάδα το ρόλο της πύλης της χώρας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εξάλλου, πέραν της προαναφερθείσας Βαλκανικής προοπτικής δεν πρέπει να παραγνωρίζεται ότι για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας εξέχουσα θέση κατέχει – σήμερα και στο εγγύς μέλλον – ο λοιπός Ευρωπαϊκός χώρος και ιδιαίτερα οι χώρες της Ε.Ε.

Ο κομβικός ρόλος για τη Θεσσαλονίκη, η ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων 2004 από την Αθήνα και η ανάδειξη ενός υπό διαμόρφωση ευρωπαϊκού δικτύου αστικών κέντρων με έντονα στοιχεία ανταγωνισμού ως προς την προσέλκυση διεθνών ή εθνικών δραστηριοτήτων, δημιουργούν νέες απαιτήσεις ενεργητικού σχεδιασμού για τα μείζονα αστικά κέντρα της χώρας.

Παράλληλα, δημιουργούνται ειδικοί αναπτυξιακοί ρόλοι για τα υπόλοιπα αστικά κέντρα της χώρας σε όλα τα χωρικά επίπεδα.

Για την αξιοποίηση των αστικών κέντρων στην αναπτυξιακή διαδικασία, προσδιορίσθηκε

- Η εξειδίκευση του αναπτυξιακού τους ρόλου
- Η αξιοποίηση των επιχειρηματικών και αναπτυξιακών υποδομών τους
- Η βελτίωση των αστικών υπερδομών και υποδομών
- Η στήριξη και ανάπτυξη των «Πρωθυποτικών Δραστηριοτήτων» τους

Η προοπτική για τα αστικά κέντρα της χώρας μας στη νέα περίοδο είναι :

Αναπτυξιακός ρόλος	Αστικά Κέντρα
Μητροπολιτικά Κέντρα διεθνούς εμβέλειας	Αθήνα : Μητροπολιτικό Κέντρο – Πόλος ανάπτυξης ευρωπαϊκής εμβέλειας. Κόμβος των εθνικών και διευρωπαϊκών δικτύων, Πολιτιστική Μητρόπολη στον ευρύτερο ευρωπαϊκό και μεσογειακό χώρο Θεσσαλονίκη : Εθνικός Πόλος Ανάπτυξης, Μητροπολιτικό Βαλκανικό Κέντρο, Πόλος Διακρατικής Συνεργασίας και Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης, Διοικητικό και Πολιτιστικό Κέντρο, Πόλος Παρευξείνιας Συνεργασίας, Πόλος Θαλάσσιου Μετώπου, Κόμβος Διευρωπαϊκών Δικτύων.
Εθνικοί και Διακρατικοί Πόλοι Ανάπτυξης	Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ηράκλειο.
Κέντρα Διασυνοριακής Συνεργασίας, Πύλες εισόδου – εξόδου της χώρας	Καβάλα, Κομοτηνή, Δράμα, Αλεξανδρούπολη, Ξάνθη, Σέρρες, Ηγουμενίτσα, Πάτρα.
Περιφερειακοί πόλοι και κέντρα ανάπτυξης	Καβάλα, Κοζάνη, Ιωάννινα, Άρτα, Πρέβεζα, Λάρισα, Βόλος, Κερκυρα, Λαμία, Καλαμάτα, Μυτιλήνη, Ρόδος, Ερμούπολη.
Νομαρχιακοί πόλοι και κέντρα ανάπτυξης	Κομοτηνή, Δράμα, Ξάνθη, Σέρρες, Κατερίνη, Βέροια, Έδεσσα, Καστοριά, Φλώρινα, Γρεβενά, Ηγουμενίτσα, Τρίκαλα, Καρδίτσα, Ζάκυνθος, Αργοστόλι, Λευκάδα, Πύργος, Αγρίνιο, Μεσολόγγι, Θήβα, Λιβαδειά, Χαλκίδα, Αμφισσα, Καρπενήσι, Κόρινθος, Τρίπολη, Σπάρτη, Ναύπλιο, Άργος, Χίος, Σάμος, Χανιά, Ρέθυμνο, Άγιος Νικόλαος.
Τοπικά κέντρα	Ορεστιάδα, Γιαννιτσά, Νάουσα, Κύκκις, Πολύγυρος, Αλεξάνδρεια, Πτολεμαΐδα, Τίρναβος, Αίγιο, Αμαλιάδα,

ανάπτυξης

Ναύπακτος, Νέα Μάκρη, Παιανία, Κορωπί, Αχαρναί, Άνω Λιόσια, Ασπρόπυργος, Μάνδρα, Ελευσίνα, Σαλαμίνα, Μέγαρα, Λουτράκι, Καρλόβασι, Μύρινα, Κάλυμνος, Κως, Ιεράπετρα.

Δημιουργείται έτσι ένα διαρθρωμένο δίκτυο αστικών κέντρων με πολλαπλούς και συμπληρωματικούς ρόλους που ενισχύει τελικά την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη, την εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας και την ένταξη των αστικών κέντρων της χώρας μας στο ευρωπαϊκό δίκτυο αστικών κέντρων.

VIII. Μέτρα για τις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις

Οι νέες τεχνολογικές εξελίξεις και τα νέα οργανωτικά πρότυπα στην παραγωγή δημιούργησαν νέες συνθήκες λειτουργίας και νέες προοπτικές για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το μέγεθος με την ορθόδοξη έννοια παίζει μικρότερη σημασία, ενώ η διασύνδεση με δίκτυα, η καινοτομική ικανότητα, η επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο παίζουν πιο καθοριστικό ρόλο.

Σε μια εποχή όπου κυριαρχούν έννοιες όπως η ευελιξία, η καινοτομικότητα, η επωνυμία των προϊόντων, η ποιότητα ως μέθοδος οργάνωσης της παραγωγής και ως μέθοδος οργάνωσης της επικοινωνίας με τον καταναλωτή, η μικρή και μεσαία επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να εντοπίσει νέες ευκαιρίες, να προσαρμοστεί γρήγορα, με λιγότερους τριγμούς, και με λιγότερες επιπτώσεις, τελικά, ως προς την απασχόληση.

Οι παραγοντές που ευνοούν σήμερα τη μικρομεσαία επιχείρηση συνίστανται στο ότι αυτό που λεγεται καινοτομικότητα, αυτό που λέγεται επωνυμία ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας που χαρακτηρίζεται «έξυπνο» γιατί καλύπτει πραγματικές και εξειδικευμένες ανάγκες του καταναλωτή και δημιουργεί νέες αγορές, δεν συνδέεται αναγκαστικά με την υψηλή τεχνολογική αξία. Μπορεί να συνδέεται με αγαθά και υπηρεσίες πολύ χαμηλής τεχνολογικής αξίας, βασισμένες όμως σε μία ένταση γνώσης, σε μία έμπνευση, σε ευφυείς επιλογές οι οποίες τελικώς αποδεικνύονται ιδιαίτερα κερδοφόρες και εδραιώνουν επιχειρήσεις μέσα στην αγορά.

Αυτό που προσδιορίζει την πραγματικότητα της αγοράς και επομένως τις εκφάνσεις μιας συγκροτημένης πολιτικής για τις ΜΜΕ είναι κυρίως το φορολογικό καθεστώς, η δυνατότητα πρόσβασης στη χρηματοδότηση και το κόστος χρήματος, η διαθεσιμότητα της πληροφόρησης, η δυνατότητα ενίσχυσης της απασχόλησης και κυρίως η ενίσχυση της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας και, βεβαίως, οι εμπορικές μισθώσεις στο μέτρο που προσδιορίζουν και αυτές την πραγματικότητα μιας αγοράς που δεν βασίζεται βεβαίως στην ιδιοκτησία της εμπορικής εγκατάστασης.

Τα μέτρα τα οποία έχουν ληφθεί στο πλαίσιο των προαναφερθέντων τομέων πολιτικής για τις ΜΜΕ, μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

α) Δημιουργήθηκε ένα καινούργιο νομικό πλαίσιο για τη διευκόλυνση των επιχειρήσεων που θέλουν να συγχωνευτούν ή να μετατραπούν σε Α.Ε. ή ΕΠΕ, το οποίο διακρίνεται για την απλότητά του, τη συντομία του και την εξάλειψη των χρονοβόρων διαδικασιών.

β) Μείωση του ανωτέρου φορολογικού συντελεστή από 35% στο 30% για τα εισοδήματα του 1999, και στο 25% για τα εισοδήματα του 2000.

γ) Σταδιακή απαλλαγή της φορολογίας της υπεραξίας από τη μεταβίβαση ατομικής επιχείρησης και μεριδίων ομόρρυθμης εταιρείας από γονέα σε τέκνο ή σύζυγο λόγω συνταξιοδότησής του.

δ) Μείωση της εργοδοτικής εισφοράς κατά 50% για το εργατοϋπαλληλικό προσωπικό που θα προσληφθεί μέχρι 31.12.2001.

ε) Με το άρθρο 18 του Ν.2703/99 το ποσοστό εισφοράς 1,2% του Ν.128/75 επί των πάσης φύσεως χορηγήσεων σε δρχ. ή συνάλλαγμα από πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα, καθώς και από πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού, μειώνεται από 1.4.2000 σε 0,6%, γεγονός που αναμένεται να έχει ευνοϊκή επίδραση στο κόστος δανεισμού.

στ) Με την πρόσφατη ψήφιση του Ν. 2733/99 περί Νέας Χρηματιστηριακής Αγοράς (NEXA) παρέχεται η δυνατότητα άντλησης φθηνών επιχειρηματικών κεφαλαίων από τη χρηματιστηριακή αγορά. Με τον ίδιο νόμο, γεφυρώνεται η απόσταση που χωρίζει σήμερα τις ΜΜΕ από σύγχρονα επιχειρηματικά εργαλεία χρηματοοικονομικής διαχείρισης και ανάπτυξης.

ζ) Ο αναπτυξιακός νόμος (Ν. 2601/98) παρέχει τη δυνατότητα επιχορήγησης για ίδρυση ή επέκταση και εκσυγχρονισμό βιοτεχνικών μονάδων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων για ένα ευρύτατο φάσμα δραστηριοτήτων όλων των κλάδων της μεταποίησης.

η) Με τις διατάξεις των άρθρων 49-55 του πρόσφατα ψηφισθέντος Ν.2676/1999 παρέχεται η δυνατότητα σε όλες τις επιχειρήσεις που έχουν χρέη προς το ΙΚΑ και ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες, οι οποίες αντιμετωπίζουν τα μεγαλύτερα οικονομικά προβλήματα, να ρυθμίσουν τις οφειλές τους προς το Ίδρυμα

θ) Με την 109201/21/4/99 απόφαση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχουν καθορισθεί οι όροι και προϋποθέσεις έγκρισης από τον ΟΑΕΔ ενεργειών ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης εργαζομένων σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα έτους 1999, οι οποίες απασχολούν από 1 έως 10 άτομα, από 11 έως 30 άτομα και από 31 έως 99 άτομα.

ι) Με στόχο να διευρυνθούν οι ευκαιρίες κατάρτισης των εργαζομένων στις μικρές επιχειρήσεις (1-15 εργαζόμενοι), η Επιτροπή Διαχείρισης του ειδικού Λογαριασμού Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΛΑΕΚ) αποφάσισε την υλοποίηση πιλοτικού προγράμματος κατάρτισης για εργαζόμενους σε μικρές επιχειρήσεις από τα αδιάθετα του λογαριασμού ύψους 1 δις. Το Πιλοτικό αυτό πρόγραμμα απευθύνεται σε εργοδοτικούς φορείς για την κατάρτιση των εργαζομένων των επιχειρήσεων του κλάδου τους.

ια) Ένα από τα κρισιμότερα προβλήματα των ΜΜΕ είναι η πρόσβαση στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Το κόστος χρηματοδότησης, τα κριτήρια

χρηματοδότησης σε συνδυασμό με τις απαιτούμενες εγγυήσεις δεν επιτρέπουν την άνετη χρηματοδότηση ιδιαίτερα των νέων επιχειρήσεων.

Για να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ΜΜΕ στην τραπεζική χρηματοδότηση έχει συσταθεί ως θυγατρική της ΕΤΒΑ η «ΕΓΓΥΗΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΜΕ Α.Ε.», η οποία θα ενισχυθεί με 30 δις δραχμές από το Γ' ΚΠΣ.

Μέσα από ένα πλέγμα προγραμματικών συμβάσεων μ' όλες τις τράπεζες και με βάση συγκεκριμένα αναπτυξιακά κριτήρια (επενδύσεις και θέσεις εργασίας) ανά περιοχή και ανά κλάδο, το εγγυητικό κεφάλαιο ΜΜΕ θα εγγυάται κατά μέσο όρο το 50% των τραπεζικών δανείων προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Η ρύθμιση αυτή αφορά τόσο υφιστάμενες, όσο και νέες επιχειρήσεις. Υπολογίζεται ότι στην πρώτη φάση θα κινητοποιηθούν περίπου 800 δις δρχ με τη μορφή χορηγήσεων προς τις ΜΜΕ. Γρήγορα το ποσό αυτό θα πολλαπλασιαστεί δημιουργώντας άλλη δυναμική στην Τραπεζική αγορά υπέρ των ΜΜΕ.

ιβ) Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Βιομηχανίας (ΕΠΒ) και της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ υλοποιήθηκαν επίσης οι ακόλουθες δράσεις:

- Χρηματοπιστωτικοί θεσμοί και εργαλεία:

- Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΕΚΕΣ)
- Ενίσχυση Πιστωτικών Συνεταιρισμών
- Επιδότηση Επιτοκίου

- Βελτίωση και εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των κλαδικών ινστιτούτων του ΕΟΜΜΕΧ έτσι ώστε να παρέχουν σύγχρονες και προηγμένες υπηρεσίες στις επιχειρήσεις των αντιστοιχών κλάδων

- Ενίσχυση επιχειρησιακών δραστηριοτήτων δικτύων ΜΜΕ ώστε να βελτιωθεί η οικονομική θέση και η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στα δίκτυα, μέσα από τις οικονομίες κλίμακας και την απόδοση που επιτυγχάνονται με συντονισμένη προσπάθεια.

- Ενίσχυση εμπορικών ΜΜΕ και ΜΜΕ παροχής υπηρεσιών για εκσυγχρονισμό και βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς τους, με την αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών, την αναβάθμιση και διεύρυνση της υποδομής, των εγκαταστάσεων και των μέσων που διαθέτουν.

- Δημιουργία συστήματος ποιότητας προϊόντων:

- Ενίσχυση των δομών τυποποίησης και πιστοποίησης του ΕΛΟΤ, εκτέλεση βασικών υποδομών ποιότητας, ίδρυση του Εθνικού Ινστιτούτου Μετρολογίας και του Εθνικού Συμβουλίου Διαπίστευσης, δημιουργία δικτύου διαπιστευμένων εργαστηρίων, προώθηση των ενεργειών για τον έλεγχο της αγοράς, ενεργειες διάχυσης και πληροφόρησης της έννοιας Ποιοτητας, ενίσχυση επιχειρήσεων για την πιστοποίηση συστημάτων ποιότητας κατά ISO 9001

- Βιομηχανικές υποδομές

- Ενίσχυση και προώθηση της δημιουργίας οργανωμένων και εγκεκριμένων βιομηχανικών και επιχειρηματικών περιοχών. Επίσης, υλοποιούνται 27 κλαδικά έργα EDI, και έργα πρότυπου ηλεκτρονικού εμπορίου στα οποία συμμετέχουν 250 επιχειρήσεις.

- Ανασυγκρότηση Φθίνουσών Περιοχών:

- Ιδρύθηκαν 23 Γραφεία Βιομηχανικής Αλλαγής στις φθίνουσες περιοχές της χώρας, με φυσικό αντικείμενο την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών προς τις ΜΜΕ, τη στατιστική παρακολούθηση των δεικτών εξέλιξης της

τοπικής οικονομίας και την προβολή των πλεονεκτημάτων της περιοχής αρμοδιότητάς τους.

- Τεχνολογικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων:

- Ενισχύθηκαν κυρίως μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις, για τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό των βιομηχανικών τους μονάδων με σκοπό την πρόσκτηση βιομηχανικής ευελιξίας, την βελτίωση των προϊόντων και παραγωγικών τους διαδικασιών, την εισαγωγή οικολογικά φιλικών μεθόδων παραγωγής, την εισαγωγή της καινοτομίας στα προϊόντα και τις παραγωγικές διαδικασίες.

Στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ υλοποιήθηκαν δράσεις για

- Ενίσχυση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων 24 δικτύων ΜΜΕ
- Ενίσχυση επιχειρήσεων για τον εκσυγχρονισμό των διοικητικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων τους
- Ενίσχυση ΜΜΕ, για την ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων, στους τομείς εμπορίας και διάθεσης προϊόντων
- Προσβαση ΜΜΕ σε νέες αγορές και τους Δημόσιους Μειοδοτικούς Διαγωνισμούς
- Ενίσχυση συνεργασιών μεταξύ ΜΜΕ και ερευνητικών και τεχνολογικών ιδρυμάτων
- Ενίσχυση δικτύων παροχής υπηρεσιών με τη χρήση Προηγμένων Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών
- Κατάρτιση στελεχών ΜΜΕ

ιγ) Δημιουργείται δίκτυο Κέντρων Ανάπτυξης Επιχειρήσεων τα οποία παρέχουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Ο σχεδιασμός του δικτύου υλοποιείται με πόρους του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και εξυπηρετεί:

- Την ανάγκη ευρείας συνεργασίας και συμμετοχής των φορέων που με οποιοδήποτε τρόπο εμπλέκονται με τη στήριξη του τοπικού παραγωγικού και επιχειρηματικού ιστού.
- Την αποφυγή επικαλύψεων αρμοδιοτήτων και παρεχομένων υπηρεσιών από τοπικούς φορείς σε θέματα πληροφόρησης, σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων και παροχής υπηρεσιών.
- Τις διακριτές ανάγκες υποστήριξης των πολύ μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων.
- Την ανάγκη παροχής ίδιας ποιότητας και εύρους υπηρεσιών προς τις ΜΜΕ ανεξάρτητα από την γεωγραφική τους θέση.

Τα ΚΑΕ είναι χώροι υποδοχής και υποστήριξης των ΜΜΕ με πληροφόρηση, πρόσβαση σε διάφορα προγράμματα βοήθειας, κ.λ.π.

ιδ) Με τροποποίηση του αναπτυξιακού νόμου (Ν.2601/98), θεσπίσθηκαν ειδικά κίνητρα για τις επιχειρήσεις που επλήγησαν από το σεισμό της 7.9.99 προκειμένου να μετεγκατασταθούν σε οργανωμένους χώρους βιομηχανικής δραστηριότητας (ΒΙΟΠΑ, Τεχνολογικά Πάρκα κλπ.).

Οι επιχειρήσεις που επλήγησαν από τους σεισμούς ενισχύθηκαν – όπως είναι γνωστό – για την αποκατάσταση της επαγγελματικής τους στέγης, του εξοπλισμού τους και εμπορευμάτων ή πρώτων υλών που καταστράφηκαν.

ΙΧ. Η νέα Ενεργειακή Αγορά

Η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και η εισαγωγή του φυσικού αερίου προκαλούν βαθιές αλλαγές στο ενεργειακό σύστημα της χώρας.

Διαμορφώνεται ένα πιο σύνθετο, αλλά ενιαίο, ευέλικτο και ανταγωνιστικό ενεργειακό σύστημα, που επιτρέπει σε ευρεία κλίμακα την επιλογή τόσο μορφών ενέργειας, όσο και προμηθευτών με στόχο πάντοτε τη μείωση της τιμής. Στο